

celjski

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

Ugotovitve komisije za proučevanje metod dela organizacij SZDL

Za obsežnejše in ustvarjalnejše politično delo organizacij Socialistične zveze

Pred dnevi se je mudila v celjskem okraju komisija Predsedstva Glavnega odbora SZDL Slovenije z namenom, da bi proučila metode vodenja nekaterih organizacij Socialistične zveze v okraju. Komisija je v nekaj dneh obiskala 3 osnovne organizacije SZDL v celjski občini in 4 osnovne organizacije v žalski občini ter razpravljala o organizacijskih vprašanjih z nekaterimi člani občinskih odborov SZDL v omenjenih občinah.

Na zaključku so člani komisije imeli posvet s predstavniki političnih organizacij okraja ter iznesli svoja opažanja in vtise, ki so jih dobili ob priložnosti obiska osnovnih organizacij.

ZADOVOLJIVA OCENA

Kljub temu, da je sedaj v poletnem času aktivnost organizacij SZDL najmanjša ter da je komisija delo organizacij, ki jih je obiskala, dokaj kritično ocenjevala in skušala ugotoviti predvsem slabosti, je na splošno ocena stanja v odborih SZDL zadovoljiva.

Pokazalo se je, da so odbori osnovnih organizacij SZDL po večini sposobni in odborniki dokaj razgledani. Iz tega sledi, da se odbori vedno bolj razvijajo v politična vodstva na svojem terenu in da so sposobni voditi organizacije. Osnovne organizacije so se lotile vseh problemov družbenega življenja v svojem kraju, od gospodarskih in komunalnih vprašanj, cen, standarda, večje storilnosti do zunanje političnih dogodkov. Manjka pa jim poglobljenih analiz in enotnih stališč pri konkretnem delu. V delu organizacij ni posebnih problemov, le da člani Zveze komunistov ponekod ne pomagajo dovolj osnovnim organizacijam SZDL. Med njimi se še vedno najdejo nekateri, ki gledajo na delo v organizacijah SZDL zviška, namesto da bi usposabljali vodstva teh organizacij za bolj poglobljeno in vsebinsko delo. Dogaja se tudi, da osnovne organizacije Zveze komunistov dajejo pobudo za množične sestanke SZDL in zanje agitirajo, za pravilno vsebino in usmerjanje sestanka se pa premalo brigajo.

AKTIVI ZB V TOVARNAH

Razveseljiva je tudi ugotovitev, da so v tovarnah ustanovili aktivne Zveze borcev, v katerih bivši borci aktivno sodelujejo, so vedno sredi dogodkov in

problemov v tovarni ter se čutijo sodegovorni za stanje v podjetjih. To je ena zelo posrečenih oblik politične aktivizacije članov Zveze borcev. Sindikalne podružnice v podjetjih pa ne kažejo dovolj prizadevanja, da bi čim več svojih članov skušale angažirati za delo na terenu. V tem pogledu so bolj prizadevni odbori SZDL.

ENOTEN NAČIN DELA — VEČJI USPEH

V podjetjih pa tudi na terenu je pogosto zaslediti nezdrav pojav, da organizacije in društva rešujejo nekatere

S SEJE OBČINSKEGA SVETA ZA BLAGOVNI PROMET V CELJU

Velik porast blagovnega prometa v trgovini in gostinstvu

Svet za blagovni promet in turizem pri celjski občini je pred dnevi razpravljal o realizaciji družbenega plana za I. polletje letošnjega leta na področju trgovine in gostinstva v celjski občini.

Volivce prav gotovo zanima problematika s tega področja, saj so s temi panogami gospodarstva v vsakodnevnih stikih, ko kupujejo blago v trgovinah ali pa iščejo gostinskih uslug v celjskih gostiščih. Zato navajamo nekaj značilnih podatkov.

Blagovni promet je v I. polletju narasel za 17%, znatno več kot je predvideno po družbenem planu (6% namram realizaciji v lanskem letu). Eden

problema vsaka zase, namesto da bi se problema skupno lotili in ga tako hitreje in bolj učinkovito rešili. To je bilo zlasti opaziti pri nekaterih podjetjih, kjer so ločeno v sindikalni organizaciji, delavskem svetu in organizaciji ZK razpravljali, da bi bilo treba organizirati družbeno prehrano, kolebali pa so v tem, kako in kdo bo to praktično izvršil. Končno so ustanovili akcijski odbor pri SZDL, ki je najbolj množična politična organizacija in katere so vsi člani. Tak enoten način dela bi morali ubrati povsod in delo bi steklo z manj truda in uspešneje.

MOBILIZIRATI VSE LJUDI ZA PROBLEME NA VASI

Glede kmetijske problematike lahko trdimo, da so organizacije in vodstva SZDL na jasnem za kaj gre in so tudi zainteresirane za krepitev zadrugištv ter novih oblik kmetovanja. Tudi odbori kmetijskih zadrug so zelo živi, ker

(Nadljevanje na 2. strani)

perečih problemov v trgovini je pomanjkanje primernih skladišč za kmetijske pridelke. Vendar je ta vrzel deloma odpravljena, saj je podjetje Agropromet uredilo skladišča v prostorih bivše tovarne Celeia-Sad. Te prostore, ki že služijo svojemu namenu, sedaj še urejujejo in do konca leta bodo opremljeni tudi s hladilnimi napravami.

Trgovski paviljon v novem stanovanjskem naselju »Otok« letos še ne bo končan, ker se je gradnja stolpnice precej zamudila. Vsekakor pa bodo tamkajšnji prebivalci verjetno že v začetku prihodnjega leta dobili prepotrebno in sodobno urejeno trgovino. Prav tako Tovarna emajlirane posode še ni pričela graditi stanovanjske hiše na Mariborski cesti, zato tudi letos ne bo možno tam urediti trgovskih lokalov, ki so predvideni po družbenem načrtu občine.

Za gradnjo novega skladišča za prehranske artikle je že izdelan investicijski program in vložena prošnja za dodelitev posojila po zveznem natečaju. Tudi lokal za ribarnico, ki jo v Celju tako pogrešamo, je že določen in verjetno, če bo šlo vse po sreči, bo že konec septembra služil svojemu namenu. Tudi za pekarno je investicijski program že gotov in bo verjetno že letos pod streho.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Žetev »ZELENEGA ZLATA« se je začela

Te dni se je v Savinjski dolini začelo obiranje hmelja, ki je letos nekoliko prezgodaj dozorel. Predvsem je dozorel drugi letnik, nadalje med starejšim hmeljem tiste rastline, ki so bile zgodaj obrezane in pa tiste, ki so zaradi suše slabše rastle in zato hitreje pričele zoreti.

Hmelj so povsod začeli obirati že pretekli teden, vendar v glavnem še domači ljudje brez sezonskih obiralcev. Savinjska dolina nudi v teh dneh nenavadno sliko. Naj bo v žičnicah ali pa v nasadih s hmeljevskami, povsod izgleda tako, kot da bi se površno lotili »žetve zelenega zlata«. Na nekaterih hmeljiščih so nastale »luknje«, na drugih pa »otočki«. Ponekod so med nezdozorelim hmeljem obrali dozorele trte, drugod pa so morali pustiti zorenju še nezdozorele.

Toda med tem, ko obirajo prezgodaj dozorele plodove, je tudi tisti hmelj, ki je normalno rasel, vsak dan bolj zrel. Ko bodo obrali prezgodnjega, bo goden tudi ves preostali hmelj. V prvi polovici avgusta bo torej obiranje hmelja v polnem teku. Tako bomo že ta teden lahko videli prihajati obiralce z značilnimi košarami. Le-ti bodo letos boljje plačani kot lani. Lani so dobivali za škaaf hmelja 35 din s hrano ali 45 din brez hrane; letos pa bodo dobili 45 oziroma 55 din za škaaf. Za obiralce, ki prihajajo iz drugih krajev, je Poslovna zveza izposlovala še to ugodnost, da je odobren 25% popust pri vožnji z vlakom.

Pregled sindikalnega dela ob polletju

DRUGI RAZŠIRJENI PLENUM OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V CELJU JE ANALIZIRAL DELO V PRETEKLEM POLLETJU — RAZPRAVA O PREMIJSKEM SISTEMU, STANOVANJSKI IZGRADNJI, DRUŽBENI PREHRANI, DELOVNIH RAZMERJIH — O REALIZACIJI DRUŽBENIH PLANOV, ZAKLJUČNIH RAČUNIH IN PRIPRAVAH NA OBČNE ZBORE — IZVOLJEN JE BIL NOV PREDSEDNIK OBČ. SINDIKALNEGA SVETA, TOV. STANE POLAJNER

Pred dnevi je zasedal razširjeni plenum Občinskega sindikalnega sveta v Celju. Najprej so analizirali dosedanje uspehe v prvem polletju in ugotovili, da so sindikalne organizacije v glavnem izpolnile zadane naloge. Istočasno so ugotovili vse nepravilnosti in napake, katerih se bodo v prihodnjem polletnem obdobju na ta način lažje izognili.

Potem so razpravljali o premijskih pravilnikih v podjetjih. Ker se je ponekod kazala težnja, da bi premijske sisteme enostavno opustili (zlasti tam,

kjer so vodilni uslužbenci prenehali biti udeleženi), so sklenili vplivati na podružnice, da vztrajajo pri premijskih sistemih in jih izboljšujejo. Nadalje so govorili tudi o stanovanjski izgradnji in ugotovili, da gospodarske organizacije še vedno premalo sodelujejo na tem področju in da je njihovo udeležbo pri gradnji stanovanj treba povečati.

Ko so govorili o družbeni prehrani, so ugotovili, da napredek na tem področju še ni zadovoljiv. Priporočili so sindiki (Nadaljevanje na 3. strani)

PRED ZBORI VOLIVCEV V CELJSKI OBČINI

Do 1961 leta 1500 novih stanovanj

OBRAVNAVA NOVIH PREDPISOV ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO V CELJSKI OBČINI

Na osnovi zveznih uredb in resolucije republiške skupščine so pričeli v občini Celje proučevati in sestavljati osnutke predpisov za stanovanjsko izgradnjo.

Občinski ljudski odbor namerava izdati zaenkratčasne predpise, ker republiški Izvršni svet še ni izdal dokončnih navodil. Kljub temu pa smatramo, da so ti predpisi, čeprav v tej obliki, nujni predvsem zato, da se lahko stanovanjska izgradnja organizira in pravčasno pripravi.

O predlogih stanovanjskih predpisov bodo prihodnje dni razpravljali volivci na zborih volivcev. Prav zato smatramo za važno, da z nekaterimi značilnostmi teh predpisov spoznamo celjsko javnost.

Osnutki stanovanjskih predpisov ne rešujejo samo ozka vprašanja gradnje stanovanj, ampak vzporedno ves

kompleks vprašanj, ki je s tem v zvezi. Izdelanih je 6 osnutkov raznih odlokov, ki se nanašajo na te ozko povezane probleme. Ti osnutki zasledujejo predvsem cilj, izgraditi čim več stanovanj ter tako v čim večji meri zadostiti potrebam stanovanjskih proslincev. V bodočih letih naj bi gradili v Celju skromna, a vendar sodobna stanovanja. Posebej je treba poudariti, da je v osnutkih izražena skrb, da štednja ne bi šla na škodo udobnosti stanovanja.

Pocenitev stanovanjske izgradnje gre predvsem na račun množičnosti gradnje stanovanj, dobre izdelave projektov in smotrne organizacije investiranja. Ker je stanovanjska stiska ogromna, seveda primanjkuje finančnih sredstev za to. Iz tega razloga je v osnutkih dan poudarek na čim večjo mobilizacijo sredstev

za stanovanjsko izgradnjo. Iz dosedanje razprave je razvidno, da je predvsem mnogo različnih stališč glede veličine stanovanj, ki bi se naj gradila. V osnutkih je dan poudarek na majhnih stanovanjih. Za to je bilo merodajno pač dejstvo, da nam je potrebno veliko število stanovanj in pa da imamo skromna finančna sredstva. Ako bodo mnenja volivcev drugačna, bo treba ta program spremeniti.

Po programu bi naj zgradili v letih 1957 do 1961 — 1500 stanovanj. Akoravno računamo z zelo nizkim letnim prirastom, s 160 novimi stanovanjskimi prosilci, potem lahko računamo, da bo konec leta 1961 še vedno nad 1100 neresenih stanovanjskih prošenj. Zato lahko trdimo, da kljub temu, da je naš pro-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Pogled na Smarje, kjer vsako leto 8. avgusta praznujejo občinski praznik. (Sestavek o Smarju in Smarčanih berite na 3. strani.)

Pogled po svetu

Dve značilnosti omenimo, značilnosti politike, ki se v njej giblje svet v tekočem poletju. Na Vzhodu se postalinško vodstvo SZ odloča spet za takozvani ostrejši kurz ali vsaj stoji na usodnem razpotju. Ena pot drži v totalno vrnitev v stalinizem, s tem pa tudi k vsem težavam, zaradi katerih se je SZ morala leta 1953 odločiti za vrsto reform. Vsa pametna človeka bi dejal, da se bodo za to pot neradi odločili tudi najostrejši zagovorniki stalinističnih metod. Kajti vrnitev na to pot bi terjala obračunavanje z vsemi tistimi, ki so v preteklih petih letih in posebej po beograjskem sporazumu leta 1955 tako ali drugače sodelovali pri postalinških reformah v SZ. Reform ni bilo malo in so bile vse storjene, da bo SZ lažje dosegla določene gospodarske cilje. Pa tudi ljudi, ki so sodelovali pri reformah, ni bilo malo. Ostrejši kurz bi torej pomenil za SZ hude notranje pretrese, na zunaj pa pomenil prav tako ali še večjo izgubo na ugledu in mednarodnem prestižu.

Druga pot, pred katero stoji Hruščevljeva komanda, pa je realno upoštevanje nujnosti, ki jih narekuje zunanja in notranja politika, nujnosti, ki izvirajo iz sovjetskega in svetovnega gospodarstva. Vse te nujnosti govore za popolno prekinitev ostrejšega kurza, za nadaljevanje reform iz leta 1953 in 1955, pomenijo premagovanje in odpravljanje preživelih stalinističnih metod in ukrepov, ob enem pa nadaljnjo modernizacijo dežele. Z drugo besedo, ta pot bi terjala, da bi SZ ne nasprotovala programu naše ZK in tezam, ki jih je razvijal Imre Nagy, terjala bi, da bi ne bilo ošibano kot revizionizem vse, kar ne sprejema moskovske šablone, blokovskega konformizma in kominformizma.

S protijugoslovansko kampanjo od Pekinga do Varšave in Prage s teroristično, nejavno obsodbo Nagya si je Hruščevljeva komanda naložila na pleča težko hipoteko. Skoda je, ker take hipoteke ne plačuje kabinet sam, marveč gre na račun socialističnega sistema v prid zagrinjenim sovražnikom socialističnega napredka, okorelim zagovornikom buržoaznega sistema.

V tem sistemu pa je druga značilnost sodobne zahodne politike. Zanj je značilna določena stagnacija, nekaka pozicijska vojska brez prožnega programa, brez velikih idej za reševanje svetovnih problemov. To gotovo drži za Zahodno Nemčijo, katere politika kljub gospodarskemu čudežu ne kaže prav nobene iniciative. Senilnost katoliškega kanclerja je inficirala ves režim. Opozicija socialdemokracije žene svojo pesem, ne da bi kakorkoli vplivala na dogajanje. Ne preprečuje in zato ne zadostuje, ni niti prava niti resnična, le blede je in brez udarne moči.

Nekaj podobnega je tudi v ZDA. Frazeologija, ki jo dikтира Dullesov »svobodni svet«, je vedno ena in ista. Ni videti, da bi bil Nixon posrečena pomladitev vodstva zapadnega »lagerja«, kakor tudi ne kaže, da bi Gaitskell in njegova stranka v Angliji pomenila transfuzijo angleške konservativne politike.

Lahko rečemo, da sta ti dve značilnosti zahodne in vzhodne politike v notranji zvezi s svetovnim položajem, s hladno vojno, z gospodarsko zagato, ki se utegne še povečati, z neurejenim tržiščem, s strahom za manevrski prostor velikih industrijskih sil, skratka z vsem, kar položaj zapleta in otežuje. Ni druge poti tako za vzhodni kot za zahodni »lager«, kot da stopita iz jarkov pozicijske vojne in se pogovorita najprej za premirje v hladni vojni, nato pa za odpravo vojne kot sredstva za urejanje mednarodnih odnosov. Pa pustimo dalje cilje. Vsaj za premirje bi se bilo treba pogovoriti. Parlamentarcev za to ne manjka, saj je število držav, ki iskreno žele mir in aktivno koeksistenco narodov, precejšnje. Kominformizem varšavskega in atlantskega NATOvskega bloka pomeni zaostrevanje, aktivna koeksistencija pa pomeni formulo, po kateri bi se rešili najnujnejši svetovni problemi.

Lahko nas navdaja ponos, če pomislimo, da naša država doprinaša pri tem pomemben delež. T. O.

Vsak ima svoj „cvek“ v glavi ...

Če delavski svet nima vajeti v svojih rokah ...

Nepravilnosti v trgovskem podjetju „Postrežba“ v Celju

V trgovskem podjetju »Postrežba« v Celju je komisija za pregled zaključnega računa za leto 1957 ugotovila vrsto grobih nepravilnosti, kar v prvi vrsti meče slabo luč na organe delavskega upravljanja in vodstvo podjetja, hkrati pa kaže na neresnost in malomarnost poslovanja nekaterih uslužbencev. Nekateri nepravilnosti so takega značaja, da bo o njih moralo izreči dokončno besedo sodišče.

O tem stanju je na zadnji seji razpravljala tudi Svet za blagovni promet pri celjski občini. Po poročilu finančnega inšpektorja je razvidno, da zaključni račun ni bil sestavljen po zakonitih predpisih. Zaradi nerednosti v poslovanju je Komunalna banka lani temu podjetju blokirala žiro račun sedemkrat, letos pa že dvakrat. Zadnjič jim je banka blokirala račun 26. junija. Vodilni ljudje pa se od takrat sploh ne zanimajo, da bi uredili poslovanje in izposlovali, da bi jim banka račun deblokirala. Plače pa izplačujejo iz rednih izkopičkov, kar je nepravilno, čeprav v podjetju trdijo, da so to le akontacije na plače.

Razen tega je v tem podjetju še vrsta drugih pomanjkljivosti, kot n. pr.: da so obrestni od sklada obratnih sredstev in prispevek v rezervni sklad obračunali v nasprotju s predpisi, kakor tudi razne nepravilnosti pri izplačevanju osebnih dohodkov.

Da je delavski svet delal ravno nasprotno, kar bi dejansko moral delati, ter da so v tem podjetju vladali familijarni odnosi, nam še posebej kaže naslednji primer. Posebna komisija, ki jo je imenoval delavski svet podjetja za pregled zaključnega računa, je sprejela sklep za odpis 93.466 din dolga raznim dolžnikom. Sklep je bil sprejet in znesek odpisan brez vsake utemeljitve in pojasnila. Med odpisanimi terjatvami sta bila tudi zneska 6000 din in 17.470 din dveh delavcev kot neizterljiva.

Zanimivo je, da je bil zadnji znesek odpisan prav predsedniku komisije, ki jo je imenoval delavski svet. Uprava podjetja pa ni mogla nuditi komisiji nobenih dokumentov o uvedbi postopka za izterjavo tega dolga, niti ni izdala opominov, kar bi morala vsakakor storiti, saj so bili na seznamu dolžnikov največ takšni, pri katerih bi izterjava bila možna.

Kako so »gospodarili« v tem podjetju? Lani so izplačali 5 delavcem 24.000 din na račun dnevnice za »potovanja« v Celju. Izplačila so se nanašala na delo pri kontrolnih inventurah v poslovalnicah, odnosno za »potovanja« iz uprave podjetja v poslovalnice, ali iz poslovalnice v poslovalnico, ki so vse v Celju. Za taka »potovanja« ne pripada izplačilo za službeno potovanje in če so že te izdatke imeli, ne bi smeli z njimi bremeniti materialnih stroškov, temveč bi morali obračunati ustrezne prispevke iz osebnih dohodkov.

V času inventurnih popisov pa so v tem podjetju izplačali 28.355 din za jestvine in pijačo članom komisij. Če so ta znesek že izplačali, ga tudi ne bi smeli knjižiti v breme materialnih stroškov, temveč v breme osebnih dohodkov z ustreznim obračunom prispevkov.

Vse to dokazuje neresnost in malomarnost poslovanja odgovornih oseb v podjetju, saj našti primeri predstavljajo brez dvoma prestopke, ki ni v skladu z osnovnimi principi v našem gospodarstvu. Temu naj dodamo še to, da je bil zaključni račun za lansko leto dostavljen občini šele 5. maja, namesto najkasneje 28. februarja.

Kljub temu, da je lani občina dodelila temu podjetju investicijski kredit v znesku 630.000 din za dobo 5 let, ki bi naj služil za poravnavo obveznosti ob priliki prevzema trgovine KZ Celje, podjetje tega kredita ni izkoristilo in obveznosti ni poravnalo niti iz odobrenega kredita, niti iz lastnih sredstev.

Nekatere odbore SZDL bi bilo treba osvoboditi z mladimi ljudmi in vanje vključiti tudi več žena. V neki osnovni organizaciji SZDL v Celju se komisija ni mogla znebiti občutka, da odbor ne želi mladih ljudi, ker mu je nekako ljubše, da »delo v miru in brez juriščeve«. Napačno je mnenje, češ, da je treba z mladino še počakati, da bo bolj resna. Splošna ugotovitev pa je, da se organizacije SZDL na vasi ukvarjajo s stvarnimi problemi in manj teoretsko razpravljajo, njihovo delo je zares konkretno, medtem ko člani organizacij v Celju poznajo probleme dokaj dobro, ne delajo pa konkretno. Podobno velja tudi za osnovne organizacije na sedežih občin, kjer je čutili, da njihovo delo zaradi bližine oblastnih in političnih forumov hromi in ne najdejo pravega konkretnega dela.

Odbori SZDL niso dovolj proučevali ženskega vprašanja, predvsem ne kakšni so politični problemi med ženami, ki jih ni malo v mestu in na vasi, več pa so razpravljali o organizaciji stanovaljskih skupnosti, ki bodo razbremenile delovne žene. Vodstva SZDL v glavnem vplivajo na idejnost v društvih na svojem področju ter se zanimajo, kakšno je stanje v njih, saj imajo nekateri odbori SZDL v Celju celo komisije za športne organizacije.

Vseh sedem organizacij, ki jih je komisija pregledala, niti ena druga enaka, vsaka ima svoje metode pri vodenju in drugačne prilike na terenu,

mopredaji poslovalnice je ta številka narasla celo na 1.800.000 din. V trgovini Pod gradom pa je lani nastal primanjkljaj v višini 254.433 din in 461.935 din. Podjetje v celoti terja od zaposlenih delavcev na račun primanjkljave po stanju ob koncu lanskega leta 2.077.166 din, od tega zneska odpade gro na nastale primanjkljaje v lanskem letu, in sicer za 1.938.535 din. Nič ni čudno, da so nastali tako veliki primanjkljaji, saj so bili v podjetju tako »širokogrudni«, da so omogočili članom kolektiva zadolžitve v večjih in manjših zneskih, celo 200.000 din in še več, kar je sploh nezakonito. Povrh tega pa se nihče v podjetju ni brigal, da bi dolžne zneske dolžniki vsaj odplačevali ali pa da bi jim uprava dolg odtegovala pri izplačilu plač.

To je primer, kako globoko lahko za bredejo v podjetju, če vladajo v njem familijarni odnosi in če delavski svet nima situacije v svojih rokah. Odgo-

vorni uslužbenci uprave bodo vsekakor morali odgovarjati za neresno in malomarno poslovanje. Krivdo posameznikov, zlasti za primanjkljaje v poslovalnicah Soča in Pod gradom bo ugotovila preiskava, ki je v teku.

Svet za blagovni promet pa je naročil delavskemu svetu tega podjetja, da poskrbi za ažurnost knjigovodstva do 20. septembra ter da delavski svet sporoči Svetu za blagovni promet do 15. avgusta, kakšne ukrepe je podzel, da se bo stanje podjetja izboljšalo in finančne nepravilnosti odpravile. Hkrati je Svet naložil delavskemu svetu, da vse primanjkljaje razčisti in prijavi pristojnemu sodišču v postopek. Svet za blagovni promet pa bo seznanil občinski zbor proizvajalcev, kakšno je stanje v tem podjetju, nakar bo tudi zbor proizvajalcev razpravljal o tem podjetju na svoji seji in predlagal ustrezne ukrepe.

-tm-

Vedno večji blagovni promet

(Nadaljevanje s 1. strani)

Glede modernizacije drobne trgovine v Celju še ni kaj pokazati, razen da so v trgovini »Center« nabavili hladilno omaro. V dveh trgovinah »Postrežba« pa bodo v kratkem uredili sodobno tehnično opremo.

V letošnjem družbenem planu je predvideno, da bi v Celju še letos začela poslovati samopostrežna trgovina. V ta namen posebna komisija že proučuje možnost predzavijanja blaga in nabavo vseh potrebnih tehničnih pripomočkov v ta namen, kar je predpogoj za dobro organizacijo poslovanja samopostrežne trgovine.

Ker se je združevanje grosističnih podjetij pokazalo koristno, sta se v Celju združili podjetji Zitar in Mlinsko podjetje, dalje Jugotehnika in Radio-center, medtem ko se bosta podjetji

Koloniale in Potrošnik združili do konca leta.

Gostišča v Celju so letos izboljšala svoje lokale. V hotelu Evropa so sodobno uredili gostinsko sobo in vrt, prav tako so deloma preuredili Kolodvorsko restavracijo, restavracijo Vinokoper ter gostišče Ojstrica, obnovitvena dela v Ljudski restavraciji pa so v teku. Za mlečno restavracijo, o kateri že nekaj let v Celju na široko govorijo, sedaj izdelujejo načrte, za gradnjo novega hotela ter za adaptacijo gledališke kavarne pa so vložene vloge za najetje posojila po zveznem natečaju.

Svet za blagovni promet je razpravljal tudi v stanju v trgovskem podjetju Postrežba v Celju, kar lahko berete v posebnem sestavku.

-ma-

KOMUNALNA BANKA CELJE, podružnica 603-706 ŠOŠTANJ

bo dne 15. avgusta 1958 razprodajala naslednja že rabljena osnovna sredstva:

- 1 kavč
- 2 navadni mizi
- 18 navadnih stolov
- 3 zaboje za premog
- 1 seševalni stroj »Rpmano«
- 3 pisalne stroje »Ideals«, »AEG«, »Wodstock«

Ogled dne 15. avgusta od 7. do 12. ure v prostorih Komunalne banke Celje, podružnica Šoštanj, Korotanska cesta 11.

Za obsežnejše politično delo ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

jim je jasna naše politika na vasi in so dojel koristi, ki jih imajo kmetovalci ob sodelovanju z zadrugo. Vendar drži tudi dejstvo, da je tega pojasnjevanja med delavci v mestih in industrijskih središčih odločno premalo in mnogi še ne vedo za kaj gre. Če bi organizacije SZDL mobilizirale vse ljudi za probleme na vasi, bi proces preobrazbe vasi brez dvoma hitreje potekal. Osnovna vodstva organizacij imajo jasno orientacijo v principelnih stvareh, v konkretnih primerih pa se zaradi pomanjkanja stvarnih analiz in nedovoljnih izkušenj večkrat ne znajdejo.

ODBORI SZDL VPLIVAJO NA IDEJNOST V DRUŠTVIH

Nekatere odbore SZDL bi bilo treba osvoboditi z mladimi ljudmi in vanje vključiti tudi več žena. V neki osnovni organizaciji SZDL v Celju se komisija ni mogla znebiti občutka, da odbor ne želi mladih ljudi, ker mu je nekako ljubše, da »delo v miru in brez juriščeve«. Napačno je mnenje, češ, da je treba z mladino še počakati, da bo bolj resna. Splošna ugotovitev pa je, da se organizacije SZDL na vasi ukvarjajo s stvarnimi problemi in manj teoretsko razpravljajo, njihovo delo je zares konkretno, medtem ko člani organizacij v Celju poznajo probleme dokaj dobro, ne delajo pa konkretno. Podobno velja tudi za osnovne organizacije na sedežih občin, kjer je čutili, da njihovo delo zaradi bližine oblastnih in političnih forumov hromi in ne najdejo pravega konkretnega dela.

Odbori SZDL niso dovolj proučevali ženskega vprašanja, predvsem ne kakšni so politični problemi med ženami, ki jih ni malo v mestu in na vasi, več pa so razpravljali o organizaciji stanovaljskih skupnosti, ki bodo razbremenile delovne žene.

Vodstva SZDL v glavnem vplivajo na idejnost v društvih na svojem področju ter se zanimajo, kakšno je stanje v njih, saj imajo nekateri odbori SZDL v Celju celo komisije za športne organizacije.

Vseh sedem organizacij, ki jih je komisija pregledala, niti ena druga enaka, vsaka ima svoje metode pri vodenju in drugačne prilike na terenu,

vsaj po en zaposlen profesionalce, ki bo kos situaciji in bo imel pregled nad terenom v občini, hkrati pa da bo sposoben politično, ekonomsko in družbeno analizirati stanje v občini in ga s političnim komentarjem prenašati med članstvo. S takim delom bi marsikatero stvar lažje reševali. N. pr. kljub temu, da je zakon o racionalnem izkoriščanju zemljišč že v veljavi, ni v občinah čutili dovolj političnega pritiska, da bi v konkretnih primerih zakon izvajali. Ali pa: povprečne cen kmetijskim pridelkom je letos večje za 30% kot lani, nihče pa se ne vpraša zakaj?

POMOČ OBČINSKIH ODBOROV SZDL

Da bi delo osnovnih organizacij izboljšali, je potrebno, da jim občinski odbori SZDL nudijo večjo pomoč. Le-ti bodo morali izboljšati kvaliteto svojega dela. Predvsem si bodo morali ustvariti pregled nad osnovnimi organizacijami, da bi ugotovili, kateri organizaciji je potrebna pomoč in katera organizacija že lahko dela samostojno. Seštanki s predsedniki in tajniki osnovnih organizacij so že preživela oblika. Bolje bi bilo, da bi občinski odbori nudili konkretno pomoč, kjer so pa vodstva sposobna, pa bo morda zadostoval je pogovor o tem, kaj je treba delati. Ne bi bilo odveč, če bi v ta namen tudi občinski odbori SZDL ustanovili 5-članski aktiv, ki bi proučil delo v osn. organizacijah in jim pri tem tudi pomagal.

ŠTUDIJ GRADIVA VII. KONGRESA ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

Kljub temu, da vodstva osnovnih organizacij delajo kvalitetnejše, da uporabljajo pri svojem delu ustaljene oblike ter da je kampanjskega dela vedno manj, bo treba iskati oblik, da bi vodstva organizacij SZDL še bolj približali ljudem. Čeprav večina osnovnih organizacij uspešno opravlja vse operativne naloge na svojem področju, je opaziti, da so vodstva ideološko premalo usposobljena. Zato bo treba razširiti študij gradiva VII. kongresa ZKJ tudi na članstvo, še posebej pa na odbornike SZDL. Kajti ideološko politične vzgoje je bilo doslej premalo.

ANALIZAM DATI POLITIČNO VSEBINO

Občinski odbori SZDL se bodo morali pri svojem delu bolj kot doslej posluževati tudi raznih analiz, ki jih pripravljata aparat občinskega ljudskega odbora, ki pa žal največkrat ostanejo neizkoriščene, namesto da bi jim dali politično vsebino in z njimi seznanili čim širši krog ljudi. Zato bo nujno, da bo v vsakem občinskem odboru SZDL

Zaloge tekstila se kopičijo v skladiščih

Tržišče s tekstilom se je v letošnjem prvem polletju v odnosu s istim razdobjem lani precej spremenilo. Medtem, ko je lani ta čas primanjkovalo blaga oz. je bila slaba ponudba od strani proizvajalcev, je v letošnjem letu blaga dovolj, nekatera tekstilna podjetja pa imajo celo resne težave s prodajo. Na tako stanje je vplivalo več momentov, kot na primer: omejitve izvoza od 50 milijonov m² (kolikor je znašal izvoz v letu 1957), najprej na 10 pozneje pa na 17 milijonov m²: povečan uvoz tekstila; omejitve potrošniških kreditov in izplačevanja plač preko tarifnih pravilnikov ter povečanje proizvodnje tekstilne industrije za povprečno 9%.

Tako stanje pa ima svoj odraz tudi v tekstilni trgovini na drobno in na debelo. Medtem ko so bile v preteklem letu trgovine s pomanjkljivo izbiro slabo založene, se je stanje v letošnjem letu, (zlasti še v zadnjih mesecih) znatno izboljšalo. Kljub temu, da je blaga dovolj, — nekaterih vrst celo preveč — pa še deloma primanjkuje nekaterih kritičnih artiklov, kot trikotaže, svilenega ženskega perila, otroške konfekcije in deloma damasta. Čeprav je v tekstilu v letošnjem letu mnogo večja izbira in povprečno večji promet v trgovini na malo za 20 odstotkov, je promet v tekstilni trgovinah za 20% nižji od lanskega. Na znižanje je vplivala predvsem omejitev potrošniških kreditov, katerih promet se je znižal v celjskih trgovinah na malo za 82%. Povečal pa se je promet pri celjskem tekstilnem grosistu za 18%. To povečanje prometa gre na račun povečanja zalog v trgovini na malo, ki so se povečale za 10 do 30% in večjea grosiranja izven Slovenije. Povečana ponudba blaga pa se je ugodno odrazila na boljši izbiro ter stabilizaciji cen, ki so ostale v glavnem iste kot v preteklem letu.

Da bi se rešilo trenutno stanje, ki je za tekstilno industrijo precej kritično, je nujno, da se poveča izvoz, odnosno, da se poveča potrošnja, zniža prometni davek ter odobri tekstilni industriji ugodne kredite za zaloge.

vsaj po en zaposlen profesionalce, ki bo kos situaciji in bo imel pregled nad terenom v občini, hkrati pa da bo sposoben politično, ekonomsko in družbeno analizirati stanje v občini in ga s političnim komentarjem prenašati med članstvo. S takim delom bi marsikatero stvar lažje reševali. N. pr. kljub temu, da je zakon o racionalnem izkoriščanju zemljišč že v veljavi, ni v občinah čutili dovolj političnega pritiska, da bi v konkretnih primerih zakon izvajali. Ali pa: povprečne cen kmetijskim pridelkom je letos večje za 30% kot lani, nihče pa se ne vpraša zakaj?

ANGAŽIRATI ČLANSTVO ZA MANJŠE AKCIJE

Še vrsta problemov je, katerih se bodo morale osnovne organizacije SZDL z vsjo odgovornostjo lotiti. Angažiranje ljudi za manjše komunalne akcije skupno s krajevnimi odbori, ki bodo morali odigrati v našem komunalnem sistemu važno vlogo. Terenski odbori SZDL in krajevni sveti, katerih naloge so stične, naj bi angažirali ljudi na drobnih ekonomsko-političnih akcijah (komunalna dela, elektrifikacija, vodovod, živinoreja, gozdarstvo itd.), kjer so ljudje najbolj zainteresirani. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da kjer delo dobro odbor SZDL, je tudi krajevni odbor aktiven. Na uspehih pri raznih konkretnih delih se samozavest članstva krepi in pripravljenost za razne akcije je vedno večja.

PRIPRAVE ZA VOLITVE V ZADRUGNE SVETE

Ena zelo važnih nalog organizacij SZDL na vasi v naslednjih dneh bodo priprave za volitve v zadrugne svete. Te priprave bodo brez dvoma okrepile vsebinsko delo organizacij. Razen tega bodo morale organizacije SZDL čim prej urediti evidenco članstva ter vključiti v SZDL vse, ki imajo za to pogoje, saj je nizek odstotek članstva v nekaterih občinah predvsem odraz organizacijskih pomanjkljivosti, ne pa nezainteresiranosti ljudi za sodelovanje.

Občinski in okrajni odbori SZDL bo preko komisij in ekip še nadalje proučevali stanje in metode dela v organizacijah SZDL. To delo bo opravljeno do okrajne konference SZDL, ki bo v jeseni. Zbrano gradivo bo koristno poslužilo Okrajnemu odboru SZDL za sestavo analize o delu organizacij SZDL v celjskem okraju. Pri tem proučevanju je najvažnejše to, da bodo organizacije SZDL na podlagi ugotovitve izboljšale vsebino svojega dela ter izdelale skladno z današnjimi potrebami svoje organizacijski in politični program.

-ma-

8. avgust - šmarski praznik

NAJPREJ KMETIJSTVO, POTEM INDUSTRIALIZACIJA. ZA ELEKTRIFIKACIJO 15 MILIJONOV. KOOPERACIJE V TEKU. V PROSVETI JE MNOGO VOLJE DO DELA. LE SREDSTEV PRIMANJKUJE. PARADA. ODSEV SOZITJA MED OBCINO, GRADITELJI PROGE IN LJUDSTVOM. ZDRUŽITEV TREH OBCIN VODI K MOČNEJŠEMU GOSPODARSTVU POKRAJINE OD ROGAŠKE SLATINE DO KOZJEGA, TODA SE VEDNO NA KMETIJSKI OSNOVI

Šmarsko, valovita pokrajina kopastih gričev, pokrita z bukovjem, vinski trto, sadnim drevjem, s krpami oranice, med katerimi so se pojavile nove poljščine »italijanka« in prvovrstni hmelj, se vzpenja v pobočja in polzi po rebreh od Sentvidja tja do Obsotelja in Virštanjskega. 13.000 prebivalcev je raztresenih po naseljih ob Sotli, po stisnjenih hišicah ob zidanah na Virštanjskem, v delavskih stanovanjih v Mestinju in prijaznem trgu Šmarje pri Jelšah, kjer je središče celotnega gospodarskega in političnega življenja vse pokrajine. 80 odstotkov prebivalstva se ukvarja s kmetijstvom, zato je tudi ves gospodarski razvoj usmerjen k dvigu kmetijske proizvodnje.

8. avgusta pa je praznik šmarskega ljudstva. Pred štirinajstimi leti so na ta dan zatrepeta srca okupatorjem in njihovim hlapcem pred streli iz partizanskih pušk, ki so odjeknili po trgu, danes pa Šmarčani na ta dan ocenjujejo delo in uspehe, ki jih iz leta v leto dosegajo v bitki za boljše življenje kljub težavam in pomanjkljivosti.

Pravijo, da so številke, ki najbolj učinkovito odmerijo uspeh ali neuspeh. V kolonah gospodarskih računov in v statističnih prikazih odseva gospodarska moč. Morda so številke v primerjavi z drugimi občinami na Šmarskem nizke, vendar so za tipično kmetijsko in še pred nedavnim močno zaostalo pokrajino spoštljivo lepe. Kmetijstvo je našlo podjete razmah v obdelovalnih skupnostih in kooperacijah. Na področju KPPZ Šmarje so nasadili 24 ha črne ribeza, predvidevajo ga 40 ha. Zaenkrat prednjačijo v Sentvidju, kjer ga že imajo 6 ha. Sadnih nasadov predvidevajo 240 ha, največji bo plantažni nasad okrog 40 ha na posestvu Jelšingrad v Škrbniku pri Pristavi, ki

ga že pripravljajo. V obdelovalnih skupnostih so obnovili 15 ha vinogradov na Virštanju. Zda pa začenjajo s kooperacijsko dejavnostjo za pšenico »italijanko«, ki je na področju KPPZ predvidevajo 450 ha. Poseben uspeh pa je dosegel kmet Stus iz Podčetrka, ki je prvi v okraju dal vzpodbudo za kooperacijsko vzrejo pitanih prašičev, da so doslej že sklenili pogodbo za 600 svinj-bekonov. Skoraj popolnoma pa je že dosežen plan za uvedbo simendolskega goveda, za kar so nabavili potrebne plemenice. Ob vsem pa je največja ovira za hiter razvoj v kmetijstvu prav razdrobljena posest, ki onemogoča izkoriščanje večjih površin po enotni kmetijski kulturi. V teku so tudi priprave za regulacijo Sotle in njenih pritokov, ki jih vodi Obsoteljska vodna skupnost, saj so merjenja v glavnem že končana. S tem bo pridobljen okrog 400 ha plodnih površin, kar bo prav gotovo pripomoglo k višji kmetijski proizvodnji.

Občina pa je morala skrbeti tudi za gradnje. Ne, ne bomo ji prištevati gradnje okrog 300 m dolgega predora na obsoteljski progri pri Šmarju, pač pa za gradnjo transformatorske postaje v Polžanski gorci, v Šmarju, nizkonapetostnega omrežja v Zgornjem in Spodnjem Tinskem, na Belem, Senovici, Miklavžu, Koretnem, Prologah, Babni gorci, Imenski gorci in Selah, Vodenovem, Konuškem, kar daje vrednost 15 milijonov, ki so jih deloma krili iz investicijskega kredita, deloma pa s prispevki. Tako je smrdljiva petrolejka na poboju skoraj iz vseh naselij šmarske občine. Težko ozdravljiva rana v občini pa so ceste, za katere je vedno premalo denarja. Sredstva podelje KLO, ki jih na svojih področjih skušajo najbolj koristno razdeliti. Asanirali so pa več

vodnjakov in virštanjski šoli zgradili vodovod, v Šmarju pa še letos predvidevajo urediti kopališče v velikosti polovičnega olimpijskega bazena. To so skromne številke iz gospodarske dejavnosti občine, ki nam vendar nekaj povedo. Na Šmarskem so vsi pogoji za razvoj kmetijstva, ki jih lahko primerjamo z opevano Savinjsko dolino, sa je tu hmelj, jagodičevje, kvalitetno sadje in vino.

Industrija pa je samo še v povojih. Treba bo misliti na predelovalne obrate. Stroje za valjni mlin, ki že drugo leto čakajo, bo treba pognati v tek; nabogljen »Smarteks« postaviti krepko na noge in končno urediti mlekarino. Promet v Šmarju narašča, zato urejujejo še drugo gostišče, da bodo zmogli postreči vsem, ki prihajajo v Šmarje. Nova proga prinaša novo življenje. Omočila bo izkoriščati premogovne sklade v Spodnjem Tinskem, ki so del velike premogovne žile od Zabukovce preko Laškega do Pregrade na Hrvaškem.

Poleg gospodarjenja pa je potrebno razvijati tudi družbeno zavest in izobraževati ljudstvo, kar pa opravljajo množične organizacije in 12 prosvetnih društev. Predsednica ZSPD tov. Anderluhova je dejala: »Vseposod po naših društvih je ogromno volje do dela, le sredstev in prostorov primanjkuje. Večinoma imajo društva skromne zasile odre v šolskih učilnicah, nekaj skromnih kulis, ki jih uporabljajo za vse. Najbolj pogumni so se sami lotili gradnje dvorane — kot v Pristavi — ali pa celo Ljudskega doma na Virštanju, kar seveda mi z vsem razumevanjem podpiramo, toda denarja primanjkuje. V naših, pretežno kmečkih predelih, leži vsa prosvetna dejavnost na ramesih marljivega učiteljskega, skoraj povsod daje delovni utrip društvom. Prosvetna dejavnost pa odseva s predavanji v LU in preko radia LT Šmarje, glasbene šole, dramskih odsekov, pevskih odsekov, pevskih zborov ter ljubkega Kidričevega okteta.«

Tako je na Šmarskem. Volje ne izgubljajo. Vsako leto ob svojem prazniku pregledajo delo in vsako leto je več opravljenega. V prošlavi, ki jo izvedejo z lepo simbolično paradno mladincev predvojaške vzgoje in delovnih kolektivov, zadrug, odseva tesna zveza med ljudstvom in občino, letos še pa prav pristrana vez med graditelji obsoteljske proge, enotami JLA, ki sodelujejo v paradi in prireditvah. In drugo leto? Do takrat se bodo tri obsoteljske občine združile, v povezavi bo porasla gospodarska moč pokrajine in uspehi bodo rasli, saj kakor vidimo, voljne ne izgubljajo.

Sotelski

V Žalcu se pripravljajo . . .

V Žalcu že dlje časa urejujejo ulice in stavbe. Poleg novega hmeljarskega doma, bo do proslave 90-letnice tabora v Žalcu urejeno tudi več ulic in cest. Na sliki vidimo dela pri urejevanju ceste, ki vodi mimo prosvetnega doma in podjetja »Hmezada« ter mimo železniške postaje do Hmezadovih skladišč.

Konjičani so se v velikem številu poslovili od pokojnega Rada Jereba

V nedeljo so številni Konjičani in okoliški prebivalci pospremili na njegovi zadnji poti pokojnega Rada Jereba, bivšega dolgoletnega notarja v tem kraju, očeta narodnega heroja Dušana Jereba in nekdanjega župana v Slov. Konjicah. Dočakal je visoko starost, in sicer 84 let, rodil pa se je v Utih pod Smarno goro na Gorenjskem. Gimnazijo je končal v Ljubljani, univerzitetni študij pa nadaljeval na Dunaju. Prav tu je najbolje spoznal zatiranje slovenskega naroda in se je vključil v društvo naprednih Slovencev, kjer so ga izvolili za svojega predsednika. Po končanem solah je služboval v raznih krajih naše domovine, kjer je bil vedno član naprednih organizacij. Posebno je to dokazal še s svojim delom v Slov. Konjicah, kjer je služboval dolga leta kot notar. Prav v tem kraju je prišla najbolj do izraza njegova borba proti nemškutarstvu. Tu se je pokazal resni kot pravi narodnjak. Kakšno zapiranje so imeli ljudje do njega, najbolje kaže dejstvo, da je bil več let na čelu konjiške občine v času med obema vojnoma.

Spričo njegove zavednosti je bil leta 1941 med prvimi, ki so ga okupatorji in njegovi pomagači spravili v mariborske zapore, kjer je preživel tri mesece, nato pa je bil izgnan v Srbijo. Tudi tu njegovo revolucionarno delo ni prenehalo. Nadaljeval ga je po osvoboditvi zopet v Slov. Konjicah. Rad je pomagal z nasveti in z bogatimi življenjskimi izkušnjami, ki mu jih je dalo dolgoletno delo v naprednih organizacijah.

Svoje napredno mišljenje je prenesel na svoje otroke. Sin Dušan Jereb, ki so ga ubili Italijani leta 1943, je dobil naše najvišje odlikovanje, red Narodnega heroja. S pokojnim tov. Jerebom je konjiška organizacija ZB in SZDL izgubila enega svojih članov, ki je vse svoje življenje in delo usmerjal za blaginjo svojega naroda. V imenu prebivalcev konjiške občine se je pred hišo od njega poslovil predsednik ljudskega odbora tov. Adolf Šuc, na pokopališču pa predsednik obč. odbora ZB tov. Anton Sporar. Oba sta poudarila njegove zasluge za ta kraj, velik obisk tistih, ki so ga poznali, pa je pokazal, kako je pokojnik bil v tej okolici priljubljen.

Obravnava predlogov o stanovanjski izgradnji

(Nadaljevanje s 1. strani)

gram zelo obsežen, nikakor ni pretiran, saj ne bo mogel niti zdaleka v celoti rešiti tega vprašanja.

Zato je razumljivo, da smo bili prisiljeni iskati vire za stanovanjsko izgradnjo predvsem pri gospodarskih podjetjih in pri zasebnikih. Tako predvidevamo, da bi se naj delež lastnih sredstev v celoti dvignil od 20% v letu 1957 na 40% v letu 1961 v povprečju. Projektantom puščamo pri osnutkih naših predpisov dovolj svobode za samostojno projektiranje čim lepših in čim bolj ekonomičnih stanovanj. Opis standardnih stanovanj ni mišljen togo, ampak naj služi projektantu samo kot osnova, da išče boljše rešitve oziroma boljše funkcionalnost prostorov. Tudi glede konstrukcij z našimi predpisi ne omejujemo projektantov, pač pa je projektantom dan limit za ceno stanovanja, ki mora biti ugotovljen na osnovi solidno izdelanega proračuna. V okviru teh limitov naj projektanti iščejo torej čim boljše rešitve.

Z osnutki predpisov je točno fiksirana vloga Zavoda za stanovanjsko izgradnjo. Ker so tudi glede tega zavoda deljena mnenja, je prav, če občanom pojasnimo, da je prav z vlogo Zavoda kot velikega investitorja, ki bo združeval naročila investitorjev, naročil in nadziral izdelavo projektov ter oddajal gradbena in obrtna dela, podan osnovni element pomenitve stanovanjske izgradnje. Posebna študija, ki so jo izdelali celjski strokovnjaki, dokazuje, da je možno na ta način prihraniti 15—20% pri stanovanjski izgradnji. To seveda ni moč pričakovati v enem letu, vendar pa kaže pot, ki jo z našim načinom organizacije tu zastavljamo, postopoma takšen razvoj.

Stanovanjske zadruge naj bi po osnutkih predpisov imele predvsem nalogo mobilizacije sredstev, medtem ko bi bile opravljene samo za gradnjo manjših objektov, to je vrstnih hišic, dvojčkov, odnosno individualnih hiš.

Zanimivo je dalje tudi vprašanje štednje gradbenih zemljišč in so zato s predlogi določene tudi največje maksimalne površine gradbenih parcel, ki so dovoljene za individualne gradnje oziroma za gradnje vrstnih hišic. Menimo, da bodo volivci razumeli, da so take omejitve nujne, načeloma pa jih predpisuje tudi resolucija naše skupščine.

Izredno zanimiva je tudi politika kreditiranja stanovanjske izgradnje. V ci-

lju, da bi vezali na sklad za gradnjo stanovanj pri občini več drugih sredstev smo morali seveda lastni delež primerno zvišati. Glede gospodarskih organizacij pa smo se ravnali predvsem po principu finančne moči, medtem ko velja glede zadrugne in individualne gradnje, da je potrebno pri taki gradnji predvsem varovati družbene koristi. Zato je razumljivo, da so pogoji za blokovno zadrugno gradnjo ugodnejši, kakor pogoji za gradnjo vrstnih hišic.

Drugo važno načelo pri kreditiranju je, da bi se sredstva za stanovanjsko izgradnjo čim hitreje obračala. Zato se morajo blokovne gradnje dokončati v roku enega leta, medtem ko bi bilo verjetno primerno za zasebno gradnjo določiti največ dvoletni gradbeni rok.

Na tem principu so razdeljena v glavnem že tudi letošnja sredstva kreditnega sklada, da bi tako že letos omogočili, da se čim večje število stanovanjskih objektov, ki so v gradnji, dokonča.

Glede komunalnega prispevka in komunalnih ureditev je prav tako kot povsod drugod z osnutkom predvideno, da komunalna izgradnja teče vzporedno s stanovanjsko izgradnjo. Znano je, da je komunalno urejevanje pri blokovni gradnji 3 do 4-krat cenejše kot pri individualni gradnji. To dejstvo je seveda moralo v osnutku predpisov dobiti svoj odraz. Komunalna podjetja, ki zaračunavajo komunalne usluge, nastopajo razumljivo kot investitorji komunalnih del, vendar samo v višini tako imenovane normalnega komunalnega stroška, ki je računana na bazi stroškov pri blokovni gradnji. V kolikor investitor gradi v bolj razredčenem sistemu, mora seveda sam nositi razliko.

Odprto je še vedno vprašanje izgradnje tistih komunalnih naprav, kjer uslug ni možno meriti. To so predvsem tiste komunalne ureditve, ki naj bi jih upravljala stanovanjska skupnost (zelenice, otroška igrišča, otroška zavetišča, družbeni prostori itd.). Tu je še odprto vprašanje ali naj nastopa kot investitor občinski ljudski odbor, ali pa stanovanjska skupnost, kar bi bilo pravilnejše, ker pravzaprav ona potem te objekte tudi upravlja.

V predpisih je obdelano tudi vprašanje komunalnega prispevka na področjih, kjer komunalnih naprav ni in jih tudi v doglednem času ne bo.

Poseben odlok je namenjen vpraša-

nju preskrbe in razdeljevanja stanovanj. S tem odlokom se zadožujejo za preskrbo stanovanj podjetja, zavodi in ustanove, kjer so stanovanjski prosilci zaposleni. Tako bodo vodstva podjetij dobro premislila koga zaposlujejo, ker bodo morala pač samostojno skrbeti za stanovanja. V skladu s predpisi v odloku je predviden tudi demokratičen način razdeljevanja stanovanj. Mnogo težav nastopa prav glede reševanja tega problema iz razloga, da se delavci v mnogih primerih prestavljajo iz podjetja v podjetje. S predlogom naj bi ta problem rešili tako, da bi vsaj v merilu občine podjetja na tem področju sodelovala. Ako podjetje prevzame strokovnjaka iz drugega podjetja je nujno, da mu da tudi stanovanje.

Z načelnimi smernicami skušamo reševati načela za določitev novih najemnin. Tu gre predvsem za dvoje vprašanj.

Predvsem je treba ugotoviti, kakšna bo ekonomska najemnina v stanovanjih, ki se bodo gradila. Kot osnova za izračunavanje najemnine je vzeta 1,3% letna amortizacija (vračanje stroškov računano na 100 let, in investicijsko vzdrževanje), za vgrajeno pohištvo pa se računa 5-letna amortizacijska doba.

Hkrati pa gre za dodatno najemnino. Da bi dosegli boljše zasedbo stanovanjskega sklada, bi uvedli za stanovanja preko normativov dodatno najemnino. Višina dodatne najemnine bi rasla progresivno po številu sob preko normativa. Točna višina najemnine je še seveda stvar razprave, vendar pa so do sedaj izražena mnenja takšna, da mora biti dodatna najemnina tako visoka, da bo dejansko prispevala k boljšemu koriščenju stanovanjskih prostorov.

Prav tako je v osnutku predvidena obveznost plačevanja najemnine vgrajenih oziroma instaliranih in razpoložljivih gospodinjstskih aparatov, kar je seveda popolnoma opravičljivo, če hočemo, da se bodo življenjski pogoji občanov vsaj kolikor toliko izenačili.

Prav je, če še poudarimo potrebo, da bo treba naše novo zgrajene stanovanjske predele čimprej tudi primerno urediti. Zato ne bi bilo napačno, da bi po zgledu nekaterih sosednjih mest, zlasti Velenja, tudi v Celju organizirali prostovoljno delo predvsem po novih stanovanjskih skupnostih. F. R.

V dolini zelene rože . . .

Sonce v avgustu je vroče in moreče. Zeleni listi košatih hmeljev se pobešajo. Med njimi se blešče ostro dišeče kobule — savinjsko zlato. Kako ponosni so vendar Savinjščani na to! Vsa kot morje zelena dolina, pretkana z rumenimi cekini, se veseli z njimi, ki jih bodo trgali. Njihov stopec pa bo dihal po vsem svetu. Tujcu bodo pripovedovale, da je ta košček lepe slovenske zemlje silno bogat in neizmerno lep.

Ze čutim, kako bruhajo vlaki klepetave in pisane obiralke. Tisoč in več. Na dolgih, lojtrskih vozovih bodo ponesele pesem v zeleno morje. Večerni veter bo prenašal grenak in dišeč vonj in vsa ravnina od Dobrovelj do Mrzlice ga bo polna.

Rumeni platneni koši se bodo svetili v soncu, premrle roke v jutranji rosi bodo hitro trgale. Košare bodo polne, vreče tudi in hmeljarji v sušilnicah bodo imeli polne roke dela.

Mladim ljudem se bo smejala sreča na obrazih, ki ne bo zgnila z njih do trdne noči. Cez dan nepretrgoma ob-

Sindikalni plenum . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

kalnim podružnicam, da se za te probleme močneje zavzamejo. V Gaberju so podjetja ustanovila skupno menzo, enako pa mislijo storiti tudi industrijska podjetja okoli tovarne »Metka«.

Razpravljali so tudi o raznih nepravilnostih pri urejevanju delovnih razmerij in sklenili, da morajo sindikalne podružnice skrbeti, da se bodo v podjetjih dosledno držali novega zakona o delovnih razmerjih.

Govorili so tudi o realizaciji družbenega plana in o zaključnih računih v podjetjih. Ugotovljali so, da so nekatera podjetja močno prekoračila plan zaposlitve delovne sile, kar v določeni meri vpliva tudi na izpolnitev planskih nalog. Nepravilnosti so zasledili tudi pri normah v nekaterih podjetjih. Ponekod, tako so sklepali, je vse preveč režijskih delavcev, drugod pa so normiranim delovnim mestom pribili preveč režije, ali pa tudi norme niso realne.

Na koncu seje so govorili še o pripravi na občne zbornice sindikalnih podružnic in sklenili, da se morajo sindikalne podružnice za to nalogo pravočasno in temeljito pripraviti.

Končno so na plenumu potrdili tudi sklep sekretariata občinskega sindikalnega sveta, da bo predsedniško mesto Občinskega sindikalnega sveta prevzel tov. Stane Polajner, organizacijski sekretar pa bo dosedanji predsednik tov. Marinček.

ranje. Sladka pesem bo opajala košata polja, toda urnih prstov ne bo zmotila. Trikrat dnevno je obiralcem tako kot človeku, ki čaka plačilo za delo. Takrat s škafi zmerijo njihov pridelek. In nato s podvojeno hitrostjo dalje. Dan ni nikoli dolg.

Večeri se. Na rjavih obrazih gori le še želja: »Sonce, nikar še za gore! Se moram škaf in še več!« Se malo in le še dolgi prameni razlivajo rdeč sij nad dolino. Nato iz polmraka vstaja pesem in združuje mlade ljudi na poti domov.

»To je družina!« smehljaje de nama, ko se pisana mladež razvrsti za dolgo mizo. Srebanje juhe in škrtanje žlic. »Nismo utrujeni, peslaji bomo!« »Da, nocoj plešite s fanti, jutri zvečer pa s hmeljevskami!« odgovori zajeten možakar gospodar hiše.

Tja do polnoči in še dalje se oglaš harmonika. Radoveden mesec se dvigne v zenit in se smeji nasmejani mladini. Še topel dih grenkega zraka, mežikanje rdečih oči in globok in zdrav spanec objame vse.

Tako vsak dan. Nocoj smukajo. Med šest listov se meša tisto vabljivo šepetanje dveh mladih, ki bi si hotela povedati, da se ljubita, pa ne znata in ne moreta.

V treh tednih bo dolina kot pokošen travnik. Takrat bodo priljubljene obiralke zopet odhajale. V srcih pa bodo ponesle polno sladkih spominov na nepozabne večer. Dolgi vozovi bodo zopet stali pred postajami. Krepki tiskni rok, utrjene solze, zategadelj vrisk večnega potnika, ki lahko prenaša ljudi z veselimi in bolečimi spomini.

Si že kdaj stopal dragi bralec po tej dolini, ko je žetev že mimo? Takrat je žalostna, pesem v njej je zamrla, kot zamre še tako lep svet, če mu venčni listi odpadejo. Visoke in v prodorno jezensko sinjino štrle, kopice in debeli drogovi, prepletani s kovinskimi žicami. Vanje udarja hladen veter in rahlo ječanje je kot pesem, ki jo poje človek, kadar je razdvojen. Črne vrane se veda dajo na kopice in zateglo krakajo. Narava tu sameva in čaka na belo prero.

Savinjski hmeljarji se vesele. Gol-ding jim povrne celoletni trud. Letos bo pridelek manjši, a zato kvalitetnejši. Saj skoraj ni hmeljarja, ki bi zlate rože ne škropil. Občudovali smo motoriko, ki je iz desetih cevi phala belo meglo v zelenje. Toda, ne zastoj.

Sedaj so hmeljarji mirni. Z delom so koristili sebi in skupnosti. Vsem bo dala grenka roža šumeče vino in dragocene devize.

Lep in dragocen je čas, ko Savinjščani trgajo grenko rožo, najlepši v letu. In zato je čas po trganju še toliko bolj težak, podoben hrepenenju po nečem izgubljenem.

Žalec v znamenju priprav za proslavo

90-letnice žalskega tabora

Letos od 6. do 14. septembra bodo v Žalcu proslavljali 90-letnico žalskega tabora. Kaj je vzpodbudilo Slovence, da so organizirali tako velike javne shode na prostem, kaj so pomenili tabori in kako je potekal žalski tabor?

Neposredno po burnih revolucionarnih dogodkih v letu 1848 je nastopilo mračno obdobje Bachovega absolutizma. V tej dobi je bilo večina slovenskih listov prepovedanih. Poleg redkih so lahko izhajale »Novice«, ki jih je izdal upornistični slovenski politik dr. Janez Bleiweis. Zasluga njegove hlapčevske politike in njemu enakih konservativnih političnih voditeljev tiste dobe je, da program o Zednjeni Sloveniji v revolucionarnem letu 1848 ni bil ustvarjen.

Mrtvilo v desetletju Bachovega absolutizma je sledilo v Avstriji ustanovno življenje. Pri Slovencih je povzročilo poživitev političnega in kulturnega življenja. To delovanje se je osredotočilo spočetka v čitalnicah, ki so jih od leta 1861 dalje ustanavljali po slovenskih trgih in vaseh. V enem desetletju jih je na slovenskem zrastle kar 60. V njih se je širila in utrjevala slovenska narodna zavest. To je bila tako imenovana čitalniška doba, ki je odigrala zelo pozitivno vlogo. V tem času so bile ustanovljene prve telovadne organizacije »Južni sokol«, ki so prav tako pripomogle h krepitvi slovenske narodne zavesti.

Kmalu po objavi zakona o svobodi združevanja so napredni slovenski politiki in izobraženci pričeli sklicovati velike javne shode na prostem, tabore imenovane. To je bila doba taborov, ki je zvezana z nastopom Mladoslavcev pod vodstvom Frana Levstika. Tabore je

ščajočega vrenja med množicami prepovedale.

Za žalski tabor so izdali slovenski rodoljubi oklic, ki je izšel tudi v celjskih »Novicah«. V tem proglasu so vabili na tabor zlasti rojake iz Savinjske in Saške doline. Oklic je bil zaključen z besedami: »Pridite iz vseh hiš in vseh

družbe ter za aktivnejše delo v času pred novo sezono. Ves teden od 6. do 14. 8. bodo po številnih krajih žalske občine mnoga medsebojna gostovanja in prireditve. Dramske skupine prosvetnih društev se pripravljajo na skupen nastop Kreftove »Velike puntarije«, ki jo bodo predvajale v letnem gleda-

Prvi slovenski pevski zbor v Žalcu je pripomogel k rasti narodne zavesti.

vasi, posebno iz celjskega, gornjegrajskega, vranskega, šoštanjkega, laškega, konjskega, kozjanskega in šmarnskega okrožja. Pridite na dan 6. septembra 1868 leta ob treh popoldne v žalski trg k slovesnemu taboru! Oklic so podpisali ugledni rodoljubi iz Žalca in drugih krajev Savinjske doline, iz Celja in iz vseh ostalih, prej navedenih okrožij.

V nedeljo, dne 6. septembra 1868 se je pripeljalo z vlakom v Celje okrog 60 članov »Ljubljanskega sokola« in mnogo drugih rodoljubov s Kranjskega, Koroškega ter iz vseh daljnih in bližnjih krajev Stajerske, tako da je bila na taboru zastopana malone vsa Slovenija. Okoli 400 okinčanih voz je pripeljalo tisto nedeljo popoldne v okrašen žalec tisoče udeležencev, iz bližnje okolice pa so prihajali novi tisoči zavednih rodoljubov peš ali na konjih, pripeljali so se tudi godbeniki na pihala. Omembe vredno je, da se je žalskega tabora udeležilo tudi precejšnje število hrastiških steklarjev in rudarjev s svojo godbo. Udeležba zavednih delavcev pa ni bila vseh tedanjih rudniških uprav. Zaradi tega so vsakemu delavcu-udeležencu odtrgali po pet trdo prisluženih goldinarjev, kar je bila za tiste čase lepa vsota.

Vsa množica se je zbrala sredi okrašenega trga pred tedanjo Staretovo gostilno, kjer je 18-letna Marija Širca, sestra pokojnega skladatelja Rista Savina izročila ljubljanskim Sokolom soplek cvetja. Od tod se je pomikala več tisočglava množica ob zvokih koračnice s konjenico in zastavami na čelu na slavnostni prostor, topiči iz prebolske graščine pa so veselo pozdajvali tabornike.

Taboru je predsedoval dr. Jože Vošnjak iz Slovenske Bistrice, zapisnikarja pa sta bila Anton Tomšič in Josip Jurčič. Prvi govornik je bil dr. Jakob Ploj, ki je takole zaključil: »Na noge Slovenci, pokažite biti gospodarji v deželi, katero smo sprejeli od svojih očetov!« Za njim je govoril oče slovenskih taborov dr. Valentin Zarnik, sledila sta mu še govornika dr. Razlag in Božidar Raič. Vsi so govorili o programu Zedinjene Slovenije. Zbrana množica ljudi jim je navdušeno pritrjevala. Tabor v Žalcu je v vsakem pogledu dobro uspel.

Prebivalci Savinjske doline žele kar najsvečaneje proslaviti 90-letnico žalskega tabora. Že več mesecev marljivo dela številni pripravljalni odbor, ki je bil ustanovljen pri Obč. odboru SZDL. Za delo na posameznih sektorjih priprav je ustanovil več komisij, ki vodijo priprave za izvedbo programa, urejajo vprašanje preskrbe in prometa, opravljajo tehnične, agitacijske, finančne in druge posle.

Glavna orientacija pripravljalnega odbora v času priprav za proslavo pa je aktivizacije vseh društev, organizacij in delovnih ljudi za izpopolnjevanje svojih obveznosti do državljanov in

lišču v Grižah, pevski zbori pa vadijo za skupen nastop z ostalimi pevskimi zbori na glavni dan proslav, kjer bo nastopilo okrog 600 pevcev tridesetih pevskih zborov. V času proslav bo tudi množičen telovadni nastop TVD Partizan v Sempetru.

Osrednja proslava bo 14. sept. 1958 v Žalcu. Spominska svečanost pred domom TVD Partizan, kjer bo politično zborovanje z nastopom združenih pevskih zborov, se bo nadaljevala pred Domom hmeljarjev, kjer bo odkritje spominske plošče in odprtje hmeljne razstave. V popoldanskem veselem delu bodo nastopali zabavni ansambli, folklorna skupina in humoristi.

Pripravljalni odbor računa, da se bo prireditve udeležilo veliko število ljudi iz vse doline in sosednjih občin. Storiteli bodo vse, da bo žalski trg do tega časa dostojno urejen, da bo oblepan pričakal svoje goste. Hkrati pa pričakuje, da bodo krajevni odbori SZDL v času priprav pokrenili vse za lepši zunanji izgled naših vasi. Z nekoliko iniciativ in lastne volje se da tudi s skromnimi sredstvi marsikaj izboljšati. Najboljši bo seveda tisti krajevni odbor, ki mu bo uspelo pridobiti za sodelovanje pri ureditvi vasi največ državljanov.

OGLAS V ČASOPISU je najboljša reklama

RUDI LEŠNIK: ZGODBA O ČLARNINI

Delavec Jože je vsakokrat proti zdajnjemu v mesecu nestrpno preobračal žep, ker mu je primanjkovalo denarja za neobhodni zavojček »Drave«. Pri kosilu se je začel predsedati in nekako mlo pogledovati odločno ženko Anko. Da, rad jo je imel, pa sta se zmenila, da bo vso plačo odrajtoval njej, ki zna imenitno gospodinjiti, on si bo zadrževal samo nekaj cvetkov za kakšen četrť in pa za cigarete. Pravzaprav je bil vzoren zakonski mož in prijateljice so Anki zavidale. No, ne le skoraj, temveč prav gotovo so ji zavidale, pa čeprav je včasih katera posmehljivo dejala, da je šlapa.

Tudi to pot je bilo tako. Toda ženka ne bi bila ženka, če ne bi pristopila možku na pomoč v takšnih strašnih tego-

Ljudski dom - simbol naše stvarnosti

NA VIRŠTANJU SO ZAČELI — PRVI PROSTOVOLJCI V DVEH BRIGADAH NA DELU. — PRVO GRADBENO KAMENJE IN PRVI DESET-TISOČ KOSOV OPEKE PRIPRAVLJENE ZA PRVI LJUDSKI DOM V REPUBLIKI

Vroč dan je bil, da mi je še na motornem kolesu pot polzel po licih. Na gradbišču obojetlske proge so pripadniki JA izoblikovali nasip, ogoreli, postavili fantje, ki jih vročina ne premeja. Skozi prah, ki ga dvigajo vojaški kamioni pred Imenim, sem se končno pred Golobinjdom izvil na lepo stezo proti Virštanju. Po napetih rebreh virštanskega gričevja se v modrikastih valovih preliva vinogradi, ob robovih se težko obložene sklanjajo jablane. Tik pred vzponom na Virštanj stoji vitek transformator, odkoder vodijo žice električno energijo do hiš in zidanic, raztresenih križem po hribih.

Tu sem zagledal od potoku nekaj ljudi, ki so mesili blato in vrste svežih opek zloženih v preprosti senčnici. Povprašal sem jih, če pripravljajo opeko za njihov ljudski dom, o katerem sem slišal pripovedovati. »Seveda,« je dejal Gubensek, ki je vneto modeliral ilovico. Moramo tudi na Virštanju nekaj postaviti. Zemlja je odlična, pa smo se lotili tega posla. To bo opeka, da bo zvonila. Šest nas dela vsak dan, pa je vržemo čez tisoč. Tedaj pa je pristopil še Plevnikov Vilj, tisti ki je lansko leto tako aktivno vodil sadjarske skupnosti pri zadrugi in Imenem; zdaj pa ima tudi tu zelo odgovorno nalogo. »Ja, presneto prijetna ravno ni. Razporejati moram tiste, ki so se prijavili za delo pri našem ljudskem domu. Saj jih je kar za dve brigadi: odraslih okrog 60

pa še prav tako številna brigada starejših pionirjev, ki ne bodo zaostajali. To pa ni lahko zdaj sredi leta, ko je na kmetijah toliko dela. Sreča, da jih potrebujemo le po šest pri izdelovanju opeke dnevno. Prvi so že pridni. Sarlah v svojem kamnolomu lomil kamenje, Drobnič in Sinkovič sta prve kubičke že pripeljala na gradbišče pred šolo. Upamo, da bomo uspeli, če nam bodo še drugi pomagali,« je zaključil Vilj in me napotil še v šolo, kjer imajo natančnejše podatke, ker je v šoli sedež odbora SZDL, Prosvetnega društva in menda vseh organizacij, kar jih je na vasi.

No, in predsednika SZDL ter Prosvetnega društva sta mi pokazala idejne osnutke ter nabiralo polo za pomoč pri gradnji ljudskega doma. Šola bo dobila primernega soseda. Ljudski dom naj bi vseboval kletne prostore, ki bi jih uporabljala šola, ker jih nima, veliko dvorano za prireditve, seje in obnem za telovadnico, katere doslej na Virštanju še ni bilo, garderobo, kuhinjo, ki bi jo uporabljali kot šolsko kuhinjo in za vzgojo naprednega gospodinjstva ter jedilnico. Organizacijsko sta prevzela akcijo SZDL in Prosvetno društvo, ki sta zajela vse prebivalstvo. Zanimalo me je, zakaj nazivajo predvideno zgradbo ljudski dom? »Kako ne. Začeli smo jo z ljudsko akcijo in s ciljem, da bo dom koristil vsemu prebivalstvu, ne le posameznim organizacijam, ki čestokrat razbijajo enoten utrip življenja na vasi. Ta dom bo omogočil poleg gospodarske in kulturne dejavnosti še poseben razvoj gospodinjstva in fizikulture, torej razvoj splošnega življenja v današnji vaški skupnosti. To ne bo gasilski, prosvetni in ne vem še kakšen dom, temveč ljudski dom, dom vsega prebivalstva,« je dejal predsednik SZDL. »Upamo, da bomo uspeli, saj je občinski odbor gradnjo podprl, odzvali pa so se tudi že drugi. KG Jelšingrad je prispevalo gradbeni les v vrednosti 135.000 din, TD Celje 200.000 din in še drugi, katerim smo iz srca hvaležni. Pa tudi sami prebivalci so se lepo odzvali: kmet Kužner je vpisal 5 m³ lesa, mnogi pa po 10 delovnih dni. Edi celo 20. Če jih ne opravijo, nadomestijo delovni dan s 400 din. Steer pa si oglejte nabiralno polo, ki jo je potrdil notranji odsek, kako smo začeli.«

In presenetilo me je, ker piše na vrhu »člani SZDL in PD Virštanj prosimo občane in podjetja za prispevek pri gradnji ljudskega doma, ki naj raste pod geslom, da je danes že čas, da namesto gradov in cerkva, spomenikov mračne in izkoriščevalske preteklosti, zrasto po naših vaseh ljudski domovi, spomeniki nove dobe, kjer se bodo vzgajali in izpopolnjevali rodovi lepše prihodnosti.« Da, to je prvi ljudski dom v republiki, upamo, da bo res? Pravi, da je začetek pol uspeha, želimo jim, da bi kmalu proslavljali otvoritev! Prijazno je sijalo sonce na Virštansko, kot bi pozdajvala prizadevne in dobre ljudi. f. k.

Velik narodni tabor v Žalcu pred 90 leti je zbral na okup vso elito slovenskega narodnostnega gibanja. Med vidnimi osebnostmi takratnega dogodka najdemo tudi pisatelja Josipa Jurčiča, ki je bil takrat že znan časnikar in publicist. Na žalskem taboru je prevzel dolžnost zapisnikarja ...

sprožila večja aktivnost slovenskega ljudstva, ki se je razvila že prej, še bolj pa po nastopu dualizma. S tabori se je končala čitalniška doba, z njimi je slovensko narodno in politično gibanje zajelo vse slovensko ljudstvo, nezadovoljno zaradi neuresničenih zahtev v preteklosti.

Jedro vsega slovenskega narodnega vprašanja te dobe je pa bilo slej ko prej Zedinjena Slovenija z zahtevo po slovenskem uradnem jeziku, po slovenskih uradniških in učiteljskih, po odpravi starih fevdalnih deželnih enot, po novih narodnih mejah, po lastnem parlamentu, itd. Te drzne revolucionarne zahteve so postavili dunajski Slovenci že v l. 1848. Ponovno pa so jih poudarili slovenski voditelji — Mladoslavci na svojem sestanku v Mariboru, kjer so sestavljali skupni program taborov. Organizacija slovenskih taborov je bila poverjena odvetniku dr. Valentinu Zarniku, ki ga imenujemo očeta slovenskih taborov. Prvi tabor je bil 9. avgusta 1868 v Ljutomeru, drugi je pa bil žalski, dne 6. septembra istega leta, sledilo so jim pa še ostali tabori na Slovenskem. Naslednje leto so jih oblasti zaradi nara-

ga lomiš?» mu je zaupno rekla Ema. Odbor je tako sklenil, boš pa zdaj brez skrbi. »Plačal je in požri grenko slino.

Pred koncem meseca je spet nervozno presedal pri kosilu, Anka pa se je smejala, tako toplo in krhko, čeprav je Jože gubal celo in gledal mrčko kot oblak izza Boča pred nevihto.

Sotelski

Obrtno podjetje Kolarstvo-mizarstvo in strugarstvo
Celje, Stanetova ul. 22
razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji: srednja strokovna izobrazba z najmanj 5 let prakse v računovodstvu. Nastop službe s 1. oktobrom 1958. Pismene ponudbe poslati na naslov podjetja.

Trgovsko podjetje »AGROPROMET« Celje, Bežigradska 13

sprejeme več PRODAJALCEV z ustrezno strokovno izobrazbo za prodajo sadja, zelenjave in ostalih kmetijskih pridelkov na celjskem trgu. — Nastop službe takoj. — Plača po dogovoru. Interesenti naj se osebno zglašijo pri upravi podjetja.

življenje na naši vasi

PREUDAREN POMENEK SAVINJSKIH HMELJARJEV

Zadružne organizacije niso izneverile zaupanje

POSLEDICE SLABŠE LETINE NOSIJO TAKO DRUŽBA KOT PROIZVAJALCI — O ŠKODLJIVEM VMEŠAVANJU NEPOKLICANIH »ADVOKATOV« — DEJANSKA CENA HMELJU JE ENAKA LANSKI — POVIŠANJE GRE LE NA RAČUN VIŠJIH PROIZVODNIH STROŠKOV — ČEMU RAZLIKA V ODKUPNIH CENAH MED BAČKO IN SLOVENIJO

V nedeljo so se v Zalcu sestali hmeljarji, da bi se pogovorili o najbolj prečih vprašanih, predvsem pa o vprašanju odkupnih cen.

Da bi bolje razumeli važnost tega sestanka, je treba predhodno povedati nekaj stvari. V zadnjem času je hmeljarstvo v Savinjski dolini zajelo nepotrebno razburjenje. Razumljivo je, da so bili proizvajalci že v skrbeh zaradi slabše letine, ki so jo povzročile vremenske nepravilnosti. Vzrok razburjenja pa je bilo dejstvo, da do začetka tega tedna še niso bili razčiščeni pojmi odkupnih cen hmelju. Našli so se ljudje, po večini sebičneži, ki so oporekali sposobnost zadružnih organizacij pri urejanju vseh pristojnih zadev. Tem oportunističnim kritikom so nasledili tudi nekateri strokovnjaki v zadružnem življenju. Ponekod, kot na primer v Petrovčah, so sklicali celo sestanke. V tem času, ko so ti posamezniki burili duhove, širili nezaupanje do zadružnih organizacij, so se predstavniki teh organizacij nad vse prizadevno ukvarjali z ureditvijo teh gmotnih problemov. Kdo je imel prav in kdo ne, kdo se lahko imenuje dejanskega predstavnika vseh proizvajalcev in kdo je le dema-

goški besedičar, se je izkazalo na nedeljskem sestanku, ko so hmeljarji izrekli polno zaupanje zadružnim organizacijam, predvsem pa hmeljarski poslovni zvezi.

Povzemamo le najvažnejše zaključke tega zbora, ki naj služijo za informacijo vsem, do katerih odmevi tega zbora še niso prodrli.

Najprej o letini. Ta je precej slabša od lanske, to je neizpodbitno. Posledice, ki se bodo izkazale ob končnem obratovanju pridelka te še vedno najdonosnejše panoge kmetijstva, se bodo odražale tako pri vsakem posameznem proizvajalcu kot pri naši celotni družbi. V našem družbenem sistemu je prav tako nemogoče, da bi take posledice nosili samo proizvajalci, kot je nemogoče, da bi jih trpela le družba. O tem so si bili na zboru na jasnem. V končnem presojanju letošnjega pridelka pa vendar ne gre za porazen padec, marveč le zaznavno razliko od pridelka v najboljših letih.

Letos osvojene odkupne cene so nekaj višje od lanskih. Gre za razliko 50 din pri kilogramu ne glede na vrsto. Ta razlika je bila priznana na osnovi dejstva, da so v takem okviru tudi pro-

izvajalni stroški višji od lanskih. Ti stroški so narasli tako, da so bile cene umetnih gnojil povišane, povišane so bile tudi cene zaščitnih sredstev, zavarovalna premija se je od 6% dvignila na 8%, predvideni pa so večji izdatki še za obiralce in nekoliko večji stroški pri sušenju. Tako bodo letos hmeljarji dobili za hmelj I. vrste 570 din, za hmelj II. vrste 555 din, za hmelj III. vrste 420 din in za hmelj IV. vrste 250 din.

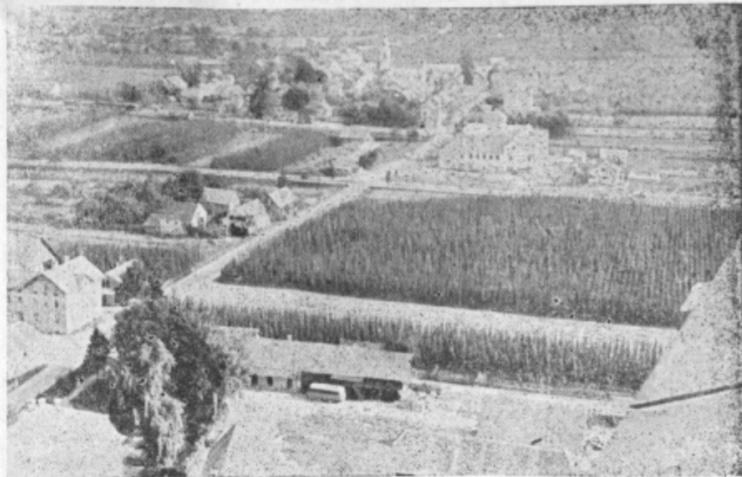
Nepoučene proizvajalce je močno motila razlika med odkupnimi cenami v Bački in Sloveniji. Tako imenovani »advokati« so bili z vzroki vsekakor bolj seznanjeni, pa so o tem namenoma molčali. Zakaj torej ta razlika?

V Bački je komaj 15 do 20% hmeljišč v rokah privatnih proizvajalcev, vse ostalo je v socialističnem sektorju, ki ima enako ceno kot Slovenija. Poleg tega proizvajalci v Bački nimajo tako razvitega sodelovanja med zadrugami in kmeti. Niso deležni nobene pomoči, niti strokovne, niti gmotne. Ovdinski so le od svoje lastne prizadevnosti in sposobnosti. Kako pa je to pri nas? Pomoč, ki jo pridelovalci hmelja dobivajo v raznih oblikah, bi pri enem kilogramu suhega pridelka takole izgledala: Pri nabavi hmeljev 25 din, pri gradnji žičnic 19 din, pri pospeševalni službi 35 din, list »Hmeljar« 1 dinar, melioracije pa 37 din. Torej ta pomoč znaša pri 1 kg 118 din in če to približamo k odkupni ceni, ki jo kmet dobi na roko, potem to znaša 665 din. Sem pa niso vštete ugodnosti in nižja cena pri sušenju hmelja, niti premije, ki jo bodo letos deležni vsi proizvajalci in na celotno količino prodanega hmelja. Le-ta bo v obliki 4 kg slame ali 1 kg koroze v storžih ali pa 1 kg močnih krmil na 1 kg prodanega hmelja. Vzemimo torej svinčnik in izračunajmo, če dejansko savinjski hmeljar ni dobil hmelj bolj plačan od bačkega?

K temu je treba pripomniti, da bo verjetno že prihodnje leto v Bački enak način sodelovanja med proizvajalci in zadrugami, da bodo tamkajšnji hmeljarji deležni enake pomoči in bo zaradi tega vsako zaletelo razburjenje odpadlo, ker bodo drugo leto cene hmelju povsod enake.

Na zboru so se o vsem temeljito pogovorili. Sklenili so tudi, da bodo v hmeljarskih področjih morali kmetje bolj skrbeti tudi za druge kulture, ki so spriče prvenstva hmelja bile zapostavljene. Ob letinah, ko hmelj zaradi vremenskih prilik slabše rodi, bi kakšna druga kultura ravno v teh pogojih lahko dala več. Na zboru so spričo jasno podanega poročila tov. Kača, ki dokazuje, da so zadružne organizacije vredne polnega zaupanja kmetov, obsodili škodljivo rovarjenje posameznikov in njihovih pomagačev zoper zadružno organizacijo.

Motiv iz Savinjske doline - v avgustu

Takole izgledajo Petrovčice iz zraka. Levo spodaj je upravno poslopje Kmetijskega posestva Arja vas, za njim ogromen kompleks hmelja, Ljubljanska cesta, onstran nov zadružni dom, v ozadju pa Petrovčice.

Kako si nekateri zamišljajo kooperacijo?

Vsem je znano, da smo predvsem še agrarna dežela in zato moramo težiti za tem, da iz naše zemlje dobimo čim več. Petletni perspektivni načrt predvideva pospeševanje kmetijstva, povečanje proizvodnje v kmetijstvu. Naravno, da je za to potrebno vložiti ogromno materialnih sredstev, kmetijstvo mehkanizirati, povečati proizvodnjo umetnih gnojil in omogočiti nabavo le-teh ter nuditi strokovno pomoč.

Največja ovira pri izvedbi plana pa je pravzaprav vasa zagledana gruntarska zavest precejšnjega dela kmetovalcev. Koliko naših kmetov, ki imajo čedna posestva, iz katerih bi mogli izveliči mnogo več dohodkov, prav zaradi toge navezanosti na izročilo, komaj uspeva. »Moj oče in ded sta tako delala, pa je bilo dobro, zakaj bi jaz drugače. Nikoli nisem škropil jablan, pa so rodile, še bodo zdaj« — pravijo nekateri. In ni čudno, če potem poreko: »Samo za davke delam!« To so problemi, ki ovirajo racionalno in ekonomično izkoriščanje zemlje. Kako težko je poenotiti določene gospodarsko zanimive kmetijske kulture in opustiti nerentabilne. Kako težko je dopovedati kmetu, da bo imel več koristi na svoji hriboviti njivi, če bo vso zasadił n. pr. s črnim ribezom, kot da je po krpah zasajena z žitom, s krompirjem, peso itd.

Razumljivo je, da trenutno sam kmet nima dovolj gmotnih sredstev, da bi tako preobrazil v kmetijstvu izvedel sam. Način kooperativnega dela s kmetijskimi zadrugami pa to omogoča v poljedelstvu, vinogradništvu ter tudi v živinoreji. Celo čebelarstvo bi bilo zajeto. Zadruge dajo umetna gnojila, zaščitna sredstva, mehanizacijo, zavarovanje in še garancijsko rento, kmet pa delo, hlevski gnoj itd. Torej sta oba partnerja pri dohodku enako udeležena po vlogi, medtem ko lastnik ostaja vselej in zakonito le kmet. Računica se nagiba v dobro kmetu. In prav zaradi tega so nekateri

gruntarji pogruntali svoje. Celo nek vaški predsednik SZDL je rekel: »Ej, kaj kooperacija! V redu, lastnik zemlje sem jaz. Zadrugi odstopim celotno njivo, ona pa naj meni da letno 80 jurjev, pa jo naj izkorišča.« No, to bi verjetno bila dokaj nerodna kooperacija. To bi bila navadna najemina. Naš cilj je vendar, da je zemlja tistega, ki jo obdeluje in ta naj bo vendar kmet sam. Kmet sam naj si opomore, da ne bo delal več samo za davke, temveč bo pridelal toliko, da bo z lahkoto lahko zadostil obveznostim, ki jih od njega zahteva skupnost. Naša skupnost ne potrebuje zemlje, temveč večjo proizvodnjo. Tako torej najemniško zamišljena kooperacija ne more obveljati. Kmet naj svojo zemljo obdeluje z vso gruntarsko ljubeznijo in navezanostjo in zemlja mu naj to poplača z obilno rodnostjo. Če bo delo lažje, proizvodnja večja, tudi mladi kmečki ljudje ne bodo več zapuščali svojih domačij in si iskali kruha v industrijski proizvodnji. Tako bi bil rešen tudi problem fluktacije delovne sile iz vasi. Torej: zemljo tistemu, ki jo obdeluje, kmetijske zadruge pa jo naj pomagajo lažje obdelovati!

ŽENE V MOZIRJU SO USTANOVILE DRUŠTVO ZA NAPREDEK GOSPODINJSTVA

Da se dolgoletna želja uresniči, je bil pred dnevi v Mozirju ustanovljen občni zbor Društva za napredek gospodinjstva. Zbora se je udeležilo nad 70 žena. Da je zanimanje veliko, potrjuje tudi dejstvo, da ima društvo že ob sami ustanovitvi 150 članov. V živahnih razpravah so se žene pogovorile o prihodnjih nalogah društva. Menile so, da sodi med najvažnejše naloge ustanovitve otroškega vrta, ki bo razbremenil dosti žena. Pri ustanovitvi vrta bo edina ovira prostor. Mimo tega so sklenile, da se v dobrem času organizirajo razni strokovni tečaji.

Otvoritev žičnice na Krvavec

V verigo uspehov naše socialistične graditve smo vključili nov člen, turistično napravo, ki bo služila našemu delovnemu človeku in mu omogočila lepši in bolj zdrav način življenja v naravi. Preteklo soboto je bila predana turističnemu prometu v navzočnosti podpredsednika Izvršnega sveta FLRJ tov. Edvarda Kardelja, podpredsednika Zvezne ljudske skupščine tov. Franca

Žičnico je zgradilo podjetje SAP-Turist biro iz Ljubljane. Spodnja postaja leži 558 m nad morjem in je dostopna z avtomobili in avtobusi. Od tod se lahko turist udobno prepelje v kabini ali na odprtih sedežih v 17 minutah do gornje postaje, ki leži 1473 m visoko. S tem bo premagal višinsko razliko skoraj 900 m, kar pomeni 3 ure napore hoje navkreber. Od zgornje postaje do doma na Krvavec je nato še pol ure hoda. Žičnica je Krvavec s širnim področjem dejansko šele odprla za turizem. Zdaj bodo lahko hodili v gornji svet Kamniških Alp vsi, ne glede na zdravstveno stanje ali starost.

VAŽNO ZA OBIRALCE HMELJA

Se nekaj dni in obiralci hmelja bodo prišli v Savinjsko dolino obrat »zeleno zlato«. Da ne bo letos nesoglasij pri merjenju hmelja, ker so bile ponekod mere netočne, je letos Hmezad v Zalcu razdelil potrebno količino mer iz aluminija, ki jih je izdelala Tovarna emajlirane posode v Celju. Mere držijo točno 30 litrov in so od Kontrole mer in plemenitih kovin v Celju preizkušene in žigosane.

KMEČKI PRAZNIK V MOZIRJU

Praznovanje kmečkega praznika Mozirja je že tradicionalno. Upravičeno pa lahko trdimo, da je bil letošnji od dosedanjih najbolj organiziran. V prijetni kotlini pod vasico Trnavče, nedaleč od Mozirja, se je zbralo nad 150 ljudi, ki so prišli iz Mozirja in okoliških krajev zgornje savinjske doline. Prvi so se pomerili traktoristi v oranju. Nastopili so štirje traktorji. Med zanimive točke prireditve sodi tekma koscev. Pomerili so se člani aktivna mladih zadružnikov. Nastopile so tudi žene zadružnice v tekmovanju žanjic. Vkljub hudi vročini so bili rezultati vseh treh tekmovanj zelo dobri. Vsi tekmovalci so prejeli od KZ praktične in denarne nagrade.

Leskoška, zveznega sekretarja za blagovni promet in predsednika Turistične zveze Jugoslavije Marjana Breclja ter drugih vidnih osebosti, žičnica na Krvavec.

Obvestilo kmečkim davčnim zavezancem

Obveščamo zasebne davčne zavezance, ki so obdavčeni od dohodkov iz kmetijstva, da bodo po določilih 33. člena Uredbe o dohodnini razgrnjeni na javni vpogled razporedi odmerjene dohodnine in občinske doklade za leto 1958 v času od 8. do 20. avgusta 1958, in sicer:

1. za zavezance iz območja Krajevne urada Šmartno v Rožni dolini, Krajevne urada Skofja vas in Krajevne urada Store na sedežu pristojnih krajevnih uradov dnevno od 8. do 12. ure;
2. za druge zavezance iz območja Občinskega ljudskega odbora Celje pa na sedežu Uprave za dohodke, Celje, Gregorčičeva ulica 5, soba števil. 78.

Rok za vlaganje pritožbe zoper odmero davka je do vključno 5. sept. 1958. Pritožbe se vlagajo pri ObLO Celje in se kolkujejo z državno takso 90 din in 25 din za vsako prilogo.

UPRAVA ZA DOHODKE

žena*dom*družina*žena*dom*družina

Koristni nasveti izletnikom - za vsak slučaj

Kaj pa veste, kaj vas doleti na dopustu ali izletu! Morda si boste izpahnili ali zlomili nogo, morda se boste močno opekli, se zastrupili s hrano, krvaveli pri poškodbah, pičila vas bo kača, lahko se tudi utopite in še kaj. Zdravnika ne bo koj pri roki — kaj boste storili?

Ob izpahu je treba izpahnjen ud takoj izmenjati kopati v vroči in ledeni vodi, ki smo ji dodali pest soli. Izpahnjeni sklep je treba čim prej naravnati in dati v ovoj, da ne giblujemo. Pred prihodom zdravnika ni dopustna nikaka masaža.

Utopitev je lahko smrtna ali pa ne. Do smrti pride ali zaradi otrpnenja možganov (zaradi preobilice krvi v možganih, kar se zgodi, če pride razgoreto telo v mrzlo vodo — tu je vsaka zdravniška pomoč zaman) ali zaradi zadušitve, če voda vdre v pljuča in jih zalije. V takih primerih je pomoč mogoča, če je pravočasna. Utopljenca je treba takoj sleči in ga položiti z obrazom navzdol preko svojega kolena, tako, da gornji živost visi, da more voda lažje izpljuči. Potem je treba začeti z umetnim dihanjem, dokler se ponesečenec ne zave. Ko začne dihati, ga je treba spraviti v toplo postelj. Ko pa se zave, mu lahko dajete po požirkih vročo kavo ali čaj.

Opeklin poznamo tri stopnje: pri prvih se koža samo pordeči in čutimo bolečine. Pri opeklinah druge stopnje se pokažejo mehurji, napolnjeni s sokrvice, opekline tretje stopnje pa že kažejo mrtvino tkiva. V prvem primeru je treba opekline samo prekriti s kakim antiseptikom. Opekline druge stopnje je treba dobro premazati z mlačno vodo, pomešano z milnico (nanje nikakor ne smemo dati antiseptik). Pri opeklinah tretje stopnje pa je brezpogojno treba poklicati zdrav-

niko. Pred tem pa je treba ponesečenca dobro odeti in mu po možnosti dajati vročo pijačo (čaj, mleko ali kavo).

Prelomi kosti so lahko navadni ali odprti. V drugem primeru kost popolnoma poč, tako, da njen konec predre meso in kožo in zija iz rane. Bolečine so nenavadno močne in vsako gibanje je nemogoče. Zlomljeni ud je reba napraviti negibnega, tako, da ga s pomočjo vrvi, obvez ali pa tudi navadne samoveznice pričvrstimo ob palico ali pa vejo. Poskrbeti moramo, da se ponesečenec segreje (dobro ga je treba ogrniti in mu dati tople pijače — najbolje močno črno kavo, nikakor pa ne alkohol). Pri odprtem prelomu je seveda treba dobro paziti, da se rana ne okuži. Poškodovanca je treba čimprej spraviti do zdravnika.

Zastrupljenje s hrano je pogosto smrtonosno. Če se pojavijo znaki zastrupljenja (bruhanje, krčji, omotica) — včasih tudi več ur po zaužitju hrane — je treba takoj poklicati zdravnika, do njegovega prihoda pa nuditi zastrupljenju prvo pomoč. Bolniku je treba dati sredstva, ki silijo na bruhanje: mlačna voda, črna kava, pomešana s soljo, žgancanje po grlu. Obenem pa je treba dati zastrupljenju mleka in čim več vode, pomešane z jajčnimi beljaki.

Krvavitve. Če pride do poškodbe žile odvodnice, arterije, kri brizga v ritmičnih sunkih. Preden povijemo rano, moramo z roko močno pritisniti na žilo iznad rane, da tako oblažimo tok krvi. Če je rana na spodnjem podkolenskem delu noge, moramo pritisniti na žilo, ki je v notranjosti kolenskega pregiba. Če je rana na bedru, je treba pritisniti žilo pod mišicami, to je na preponah, kjer se spaja bedro s trupom. Nad rano še me-

ramo povezati zavoj, ki ga je treba tesno zadrigniti.

Pri takih nevarnih krvavitvah je seveda poleg te pomoči reba nujno poklicati zdravnika.

Pri kačjem pikju je treba hitre pomoči, ker bi sicer lahko posledice postale usodne. Prva pomoč je trdna preveza uda med pikom in srcem, da se prepreči širjenje strupa po venah navzgor. Predvsem pa je takoj treba klicati zdravnika, da da serum proti kačjemu strupu. Do njegovega prihoda pa se naj nesrečniku ponudi človek, ki nima razpokanih ustnic ali sicer kake rane v ustih, da ranico izsesa. Pri tem se mu ni treba bati ničesar, ker kačji strup deluje samo v krvi, v želodcu pa je povsem neškodljiv. Dobro je, če pichenemu krepimo srce z močno črno kavo in požirkom konjaka ali žganja. Napačno je mnenje, da je treba pichenega človeka z žganjem zalivati, saj preveč alkohola slabi srce.

SVEŽE MESO IN MLEKO TUDI V POLETNI VROČINI

Meso ohranimo tudi poleti, če ga posujemo s stolčnim sladkorjem. Ko se sladkor strdi in spremeni v sirup, ga obrišemo z mesa in spet posujemo novega. Pred uporabo damo meso v vodo, da zgubi sladki okus. Takšno shranjevanje mesa (francoski način) se zlasti obnese pri govejem in svinjskem mesu. Mleko se tudi v poletni vročini ne sesiri, če kozico, v kateri ga kuhamo, splaknemo pred tem z boraksovo vodo. Če nimaš boraksa pri roki, vrzi v mleko za nožovo konico jedilne sode.

DUNAJSKA JETRCA

Svinjska ali telečja jetrca očistimo, zrežemo na zrezke, povaljamo v moki, jajcu in drobtinah ter na hitro oprazimo. Ker so le sveža okusna, jih je treba pripraviti tik pred kosilom.

Če bi se izpolnile vse želje...

Clovek je zelo nevhvaležno bitje... Ko mu pozimi zmrzuje nos, vzdihuje: »O, ko bi le bilo vroče, ko bi le prišlo poletje! Zdad pa, ko je poletje tu, mu v pregreth možganih bdi le ena misel: »O, ko bi ne bilo

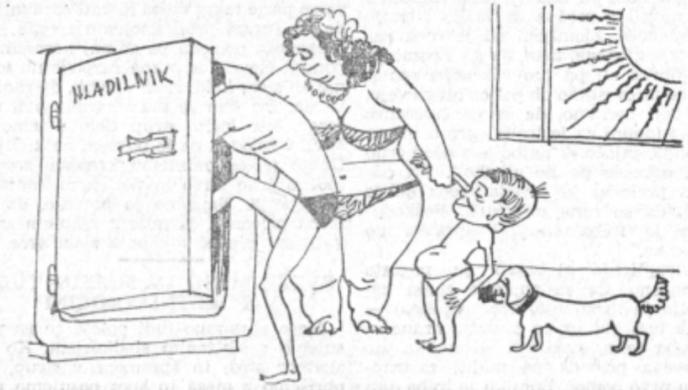
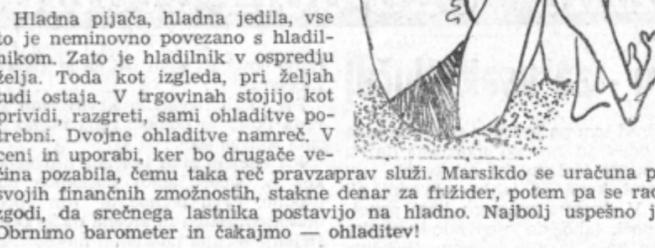
tako vroče! — V pisarnah se je pojavilo na tisoče novatorjev in izumiteljev, vsak s svojim neustvarljivim načrtom boja proti vročini. Nerešeni akti v mapah in predalih pa »zmrzujejo« 40 stopinjam navkljub. Ko bi se našel čarodej, ki bi hokus-pokus izpolnil želje, kaj vse bi se na mah zgodilo: Uradi bi se preselili v Savinjo. Tipkarica bi do pasu v vodi bila še na slabšem od šefa, ki bi kdaj pa kdaj pomolil glavo iz vode in nadaljeval diktat. Nekdo je pogruntal, da pravzaprav ni tako vroče, da vročino povečuje optično barometer. Obrnil je živo srebro navzdol in se fakirsko pustil peči na soncu in si sugestiral, da sploh ni vroče. Pasji dnevi so zalotili ljudi v neenakopravnem položaju. Tisti, ki nimajo kopalnice, so prepričani, da bi s posestjo kopalne kadi bili odrešeni vseh muk. Oni, ki kopalnico imajo, so mnenja, da se voda prehitro segreje in da bi morali imeti celo vrsto pip, iz katerih bi tekla odrešilna tekočina. Tisti pa, ki stanujejo vsaj deset metrov nad nivojem Savinje, kot začarani gledajo v neme pipe, češ, bo le kanila vsaj kapljica? Pri tem pa si delajo veter s časopisom, kjer med oglašji piše »Štedite z vodo«. Njihova vest je čista... Na račun so prišli tudi tisti, ki so v senci svojih boljših polovic. Vročina jim je zaprla slapove besedi, očitkov in podobnih izlivov. Ali pa celo narobe: Zakaj nimamo kopalnice, zakaj ne friziderja, zakaj smo v tretjem nadstropju, kjer ni vode, sosedje v prvem pa plavajo v njej...

Veliko veselje povzročajo v teh vročih dneh obiski. Kdor nima denarja za počitnice na morju, kdor ima premalo cvonka da bi šel v hribe, ta se enostavno povabi k sorodnikom. Tako se nalezemo tet, stricov, bratrancev in bratrancov. Vsi so se pripravili stisniti — stisnejo pa se vedno le domači. Gostiteljem je v postelji v dvoje in troje gotovo manj vroče zaradi stiske kot zavoljo stroškov, kajti »žlahta« pozna plačilo le s stiskom rok in »hvala« ob slovesu.

Objava mestne občine, da je kopanje v Savinji v odseku regulacije prepovedano, je glas vpijočega v puščavi. Kar je prepovedano, je najslajše, to dokazuje tisočglava množica vsak dan od jutra do večera ravno v prepovedanem odseku. Najbrž bi tam našli tudi »grešnika«, ki je ta odklok diktiral v preznojeni srcaji za spušenimi roletami.

Clovek dobi mimogrede vtis, da je očete te prepovedi navdahnila drobna hudobija, kajti kje naj si cenjeni someščani rešujejo težo, ko je raščim cenam priskočila na pomoč še izmozgavajoča vročina v skupni zaroti.

Hladna pijača, hladna jedila, vse to je neminovno povezano s hladilnikom. Zato je hladilnik v ospredju želja. Toda kot izgleda, pri željah tudi ostaja. V trgovinah stojijo kot prividi, razgreti, sami ohladitve potrebni. Dvojne ohladitve namreč. V ceni in uporabi, ker bo drugače večina pozabila, čemu taka reč pravzaprav služi. Marsikdo se uračuna pri svojih finančnih zmognostih, stakne denar za frizider, potem pa se rado zgodi, da srečnega lastnika postavijo na hladno. Najbolj uspešno je: Obrnimo barometer in čakajmo — ohladitev!

GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE, LJUBLJANSKA CESTA 13
sprejme

pisarniško uslužbenko z znanjem strojepisja in kurirja

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe pošljite na naslov podjetja do 20. avgusta 1958.

Naraščajoči promet in otroci kolesarji

Pred dnevi sem videl, kako je mali deček-kolesar le za las in po srečnem naključju ušel nesreči, in to mi je dalo pobudo za pričujoči sestavek.

Iz stranske Tovarniške ulice se je na glavno Mariborsko cesto na otroškem dvokolesu, precej hitro, pripeljal 6-8 letni deček. Mlademu kolesarju se je videlo, da še ni bil vešč vožnje s kolesom. Ne da bi se prepiral, če je cesta prosta, je zapeljal naravnost pred poltovornjak. Le priselnost šoferja, ki je zavozil proti drugi strani ceste in hitro ustavil vozilo, je preprečila nesrečo.

Takih in podobnih primerov, kjer otroci-kolesarji brez vsakega nadzorstva (tudi po najbolj prometnih ulicah in ce-

stah) ovirajo promet in se dnevno izpostavljajo prometnim nesrečam, je vedno več. Staršem, ki so s kolesom napravili otroku veselje, potem pa ne skrbijo, kje in kako se z njim vozi, se lahko zgodi, da bodo objokovali svojo velikodušnost.

Spričo dejstva, da promet z bliskovito naglico narašča, zlasti sedaj v najmočnejši turistični sezoni, bi bilo v cilju preprečevanja nesreč in utrjevanja prometne discipline prav, če bi podobne primere pristojni prijavljali sodniku za prekrške.

O. I.

Osnovni ton o razvoju daje velenjski rudnik

O SMERNICAH PETLETNEGA GOSPODARSTVA V ŠOŠTANJSKI OBČINI

Ker je šoštanjska občina med tistimi redkimi v Sloveniji, ki je zadnja leta popolnoma spremenila lice, je prav, da si nekaj značilnosti petletnega načrta ogledamo.

Dočim je bilo pred vojno tu nad 60% kmetijskih proizvajalcev, je sedaj teh le 22,2%. Tako ustvarja kmetijstvo tu le 33,7 milijonov ali 9,5% narodnega dohodka.

Najsilnejši razvoj v naslednjih petih letih bo napravila industrija. Do leta 1961 se bo povečala za 120% v primerjavi z letom 1956. Narodni dohodek se bo dvigal letno za 15,2%. Tako se bo osebna potrošnja dvignila za 6-7% letno. V družbenem sektorju gospodarstva bodo zaposlili 1474 oseb ali 295 oseb letno. Glede na razvoj osebne potrošnje in izboljšanja življenjske ravni ljudi bi morali organi družbenega upravljanja voditi konkretno politiko o dejanski uporabi razpoložljivih sredstev za osebno potrošnjo in družbeni standard. Tako bodo tudi v tej občini stanovanjske skupnosti morale posvetiti vso skrb ureditvi pralnic, ustanavljanju otroških igrišč in zimskih zavetišč.

Osnovni ton perspektivnemu gospodarstvenemu razvoju daje rudnik lignita. Leta 1961 bo dajal skupnosti tri milijone ton lignita. Poznano je, da ima velenjski lignit 40% vlage in je njegova kalorična vrednost le 3200 kalorij. Zato je v perspektivi izgradnja sušilnice premoga. Vrednost lignita bi z osušenjem dvignili za dva tisoč kalorij, njegovo težo pa zmanjšali za 30%. Program za izdelavo sušilnice je v teku, pričetak gradbenih del pa še ni določen. Z večanjem proizvodnje lignita pri rudniku pa postaja vedno ostrejša vprašanje prevoza. Rekonstrukcija savinjskega železnicega omrežja je za prevoz dveh milijonov ton premoga letno več kot nujna. Čim prejšnja izgradnja sušilnice bi ublažila to potrebo. Pri rudniku lignita bodo vlagali investicijska sredstva predvsem za preureditev sedanje kapacitete izvoza glavnega jaska od 7 na 11.000 ton dnevno ter za izgradnjo 1747 stanovanj.

Med ostalimi podjetji v občini bo svojo proizvodnjo enkratno dvignila TE Šoštanj, katere drugo fazo bodo zgradili

DOGODEK POD GOLAVO
Za letošnjo turistično sezono so v Preboldu pripravili kar dve presenečenji. Turistično društvo je postavilo v gozdičku poleg kopalnice tri weekend hišice, ki so prikupno urejene in na razpolago turistom v vsej sezoni.

Drugo presenečenje so pripravili lovci. Po vztrajnem in požrtvovalnem delu jim je uspelo, da so si pod vrhom romantične Golave postavili lep in okusen opremljen dom. Pred dnevi je bila otvoritev, ki se je je udeležilo lepo število ljudi. Lovski dom bo odprt vsako soboto popoldne in nedeljo ves dan. Vsi domačini in okoličani, ki ljubijo naravo in nedeljske sprehode, so dobili spet eno privlačno turistično postojanko.

RAZVITJE PRAPORA IN OTVORITEV NOVEGA GASILSKEGA STOLPA V TRNOVLJAH PRI CELJU

V nedeljo je prostovoljno gasilsko društvo Trnovlje pri Celju pod pokroviteljstvom člana izvršnega komiteja CK ZKJ tov. Leskova Franca — Luke razvil svoj prapor in otvorilo nov gasilski stolp.

Razvitju prapora in otvoritvi novega gasilskega stolpa so poleg predstavnikov oblasti in množičnih organizacij prisostvovali tudi gasilci sosednjih gasilskih društev.

PROČ S TRAVO OB PLEČNIKOVI ULICI

Ob Plečnikovi ulici, po kateri vozijo vozila na Stari grad, raste trava, v kolikor jo vozila ne uničijo, jarki pa so zasuti ter neurejeni. Prav bi bilo, da se ta ulica uredi, saj ni v ponos domačim in turistom, ki slučajno hodijo tod mimo.

CENE NA CELJSKEM ZIVILSKEM TRGU

(Cene v oklepaju veljajo za državni sektor)
Krompir 25 (20-26); čebula 50-80 (50-65); česen 150 (100-120); korenček 60-80 (60); peteršilj 100-120 (80); salata 50-100 (50-80); zelj v glavah 25-30 (20-25); cvetača 40 (40); ohrovt 50-60; paprika 60-80 (60-65); gobice (liščice) 180; paradižnik 60 (56); črna rdkvica 50; spinacea 100-120; jabolka 20-40 (20-56); bruske 25-40 (30-50); breskve 50-130 (120); borovnice 60; brusnice 300; jagode gozdne (gozdne) 450; grozdje (160); limone (280); Lubenice (46); Mleko 36; skuta 160; smetana 240; piščanci 150-450; kokoši 400-600; med 350; zajci 150-600.

kronika nesreč

10 letni Anton Cater iz Bezovja pri Sentjurju je prestavljal ročico pri električnem motorju, ki je bil pod visoko napetostjo. Z roko je prišel v stik s tokom. Dobil je težke opekline po telesu, ki jim je takoj podlegel.

8 letni Božo Klinar iz Stor si je pri kopanju s steklom razrezal nogo.

10 letni Staneko Petrič iz Celja je zvrnil po sebi lonec z vrlo vodo. Dobil je težje opekline po telesu.

Pri padcu je dobila težek pretres možganov Marija Justin iz Tekačevega pri Rog. Slatini. Kolesar je podrl Franca Nagliča iz Leskovca pri Ljubčini. Naglič ima poškodovano glavo, Justina Povše iz Vojnika je padla s kolesom. Poškodovana si je nogo.

Stanislav Kroflič si je pri padcu zlomil nogo. Alojziji Smrekar iz Letiša je v pretepu nekdo zlomil nogo.

V neki gostilni v Vitanju je v pretepu nekdo s steklenico udaril po glavi Ivano Kotnik in ji prebil lobanjo.

Ana Uratanič iz Vojnika je padla in si zlomila nogo.

Pri delu na lesnem skladišču se je vsekval v roko delavec Aleksander Glavač.

Marija Logar iz Ljubljane je pri Kaplji vasi padla z motorjem. Zlomila si je ključnico.

Pri delu si je zlomil nogo Mihael Brečko iz Gotovelj.

S strže je padla Marija Kresnik iz Klanca pri Dobrni. Poškodovana si je obe nogi.

Marija Kužner iz Pooanske gorice pri Smarju je padla s skednja in si zlomila nogo.

gibanje prebivalstva

V času od 26. julija do 2. avgusta 1958 je bilo rojenih 23 dečkov in 40 deklic.

Poročili so se: Janez Gobec, ključavničarski pomočnik in Vilma Lazički, delavka, oba iz Celja; Marjan Stojilović, električar iz Tebarja in Ana-Lada slava Šeljnar, trgovska pomočnica iz Spodnje Hudinje; Franc Lampe, stružgarski pomočnik in Ida Gorenjak, blagajničarka, oba iz Celja; Karol Zerovnik, komercialist in Ivana-Marija Stojan, profesorica, oba iz Celja.

Umrli: Martina Andreina, gospodinja iz Kozjane, stara 75 let; Marija Ivanjko, otrok iz Gotovelj, stara 18 dni; Alojz Avenak, uslužbenec iz Senovega, star 56 let.

PLANINSKO DRUŠTVO ZREČE

Planinsko društvo v Zrečah bo privedilo v nedeljo prvi širši izlet v okoliške kraje za svoje člane. Ob tej priliki bodo nagradili mladinski odsek društva, ki je na nedavnem tekmovanju med okoli 70 odseki v Sloveniji dosegel 24. mesto. To društvo je bilo ustanovljeno šele letos ter je tak uspeh mladine vsekakor dokaz dobrega dela v premagovanju začetnih težav. Precej članov ima društvo v zreški tovarni kovanega orodja, ostali pa so iz Zreč ter vseh okoliških pohorskih vasi. Ta izlet bo tudi prvi skupni sestanek vseh članov in bo združen s primernim razvedrilom.

KOZJANI DOBE KOPALIŠČE

V Kozjem so se zagrizli, da bi se radi kopali in Bizjakov Franci, požrtvovalni učitelj, je žrtvoval počitnice ter se lotil odgovorne naloge. Pripravil je načrte v okviru sredstev, ki jih je nudila občina v znesku 80.000 din ter organiziral še prostovoljno akcijo mladine, da so se lotili zajezitve hitro tekoče Bistrice. Zdad izgrajujejo lep bazen, ki bo lahko sprejel kopanje željne Kozjane.

IZ SLOVENSКИH KONJIC

NEDELJSKE PRIREDITVE V SLOV. KONJICAH

Toliko prireditev kot jih je bilo v nedeljo v Slov. Konjicah, v tem kraju menda že dolgo ni bilo. Seveda so bile nekatere le take, ki so potekale le skozi mesto, so pa kljub temu pritegnile številne gledalce. Zjutraj okoli pol desetih so prišli na vrsto radovedneži, ki so hoteli videti dirko starih avtomobilov, ki jo je pripravil mariborski Večer. Kmalu po dvanajsti uri pa so vozili skozi mesto kolesarji v tekmi po Sloveniji in Hrvaški, kar je seveda pritegnilo številne gledalce.

Popoldan ob treh so v dvorani Kulturnega doma nastopili Beneški fantje s precej obširnimi programom. Dvorana sicer ni bila tako polna kot pri Avsenikovem koncertu, toda kljub temu je bilo kar lepo število predvsem mladih poslušalcev. Program prireditev pa so dopolnili še nogometaši, ki so igrali dve tekmi za sindikalno nogometno prvenstvo konjiške občine. Dopoldan so igrali obrtniki z igralci TKO Zreče, popoldan pa nogometaši iz KOSTROJA in občine. Torej, prireditev je bilo res dovolj.

GRADNJA NOVEGA STANOVANJSKEGA BLOKA V SLOV. KONJICAH

Gradnja novega stanovanjskega bloka, ki ga gradi LIP in Komunalna banka, dokaj dobro napreduje. V bloku bo 9 stanovanj, ki bodo deloma različna po velikosti, od teh pa bo imela štiri podružnica KB, ostala pa LIP. Dela izvaja gradbeno podjetje Beton iz Celja.

Na Stranich pri Slov. Konjicah pa sedaj dokončujejo dela na stanovanjski stavbi za učiteljsko, ki bo imela tri stanovanja. S tem bodo lahko izpraznili eno sedanje stanovanje v šoli in pridobili učni prostor, ki je več kot nujno potreben. Za ves šolski okoliš, ki šteje nad tisoč ljudi, sta sedaj na razpolago le dva razreda.

UREDITEV JARKA V SLOV. KONJICAH

Vse kaže, da bodo dela za ureditev jarka skozi Slovenske Konjice nadaljevali tudi od pošte naprej. Na občini pravijo, da je denar oskrbljen, tudi načrti so pripravljeni, zdaj je potrebno vse to uresničiti, da bo to mesto v okras, ne pa, tako kot sedaj, da kazi zunanje lice kraja.

V Rakovcu na Pohorju pa bodo letošnje leto preuredili šolo. Nekaj denarja bo prispevala občina, pričakujejo pa, da bodo z delom in materialom pomagali še prebivalci tega kraja.

POMANJKANJE PIVA

Konjiški ljubitelji piva, pa tudi ostali, ki si radi v vročih dneh privoščijo osvežujočo pijačo, so večkrat dokaj nejevoljni, ko jim v gostilnah ne morejo postreči s pivom. V gostilnah ga namreč dobivajo le v manjših količinah, ki zadostuje komaj za en dan. Sicer skušajo v gostilnah to zadevo rešiti na vse načine, toda kljub temu piva ne dobe za kritje najbolj nujnih potreb v času največje vročine. Ljudje se sprašujejo kje so vzroki, da tak kraj kot so Konjice ne dobi dovoljno količino piva v letnih mesecih.

V MLADINSKO DELOVNO BRIGADO SO ODŠLI

Iz konjiške občine je šlo pred kratkim v mladinske delovne brigade za gradnjo ceste Ljubljana-Zagreb okoli 25 mladincev in mladink. Nekaj od teh je vajencev in študentov, ki bodo pri akciji ostali le mesec dni, ostali pa so iz vrst kmečke mladine. Prav pri izboru mladine iz vasi pomagajo tudi kmetijske zadruge.

ODKUP MALIN V SLOV. KONJICAH

Konjiška kmetijska zadruga je že pričela s prvimi odkupi kmetijskih in drugih pridelkov. Med prvimi so prišle na vrsto maline, ki jih sedaj plačujejo po 90 dinarjev.

L. V.

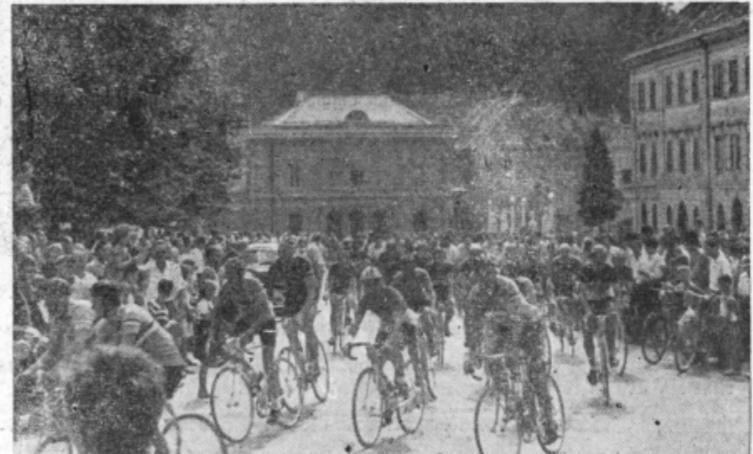
šport • šport • šport • šport • šport

Dani Vrhovšek slovenski prvak v plavanju

V soboto in nedeljo je bilo v Radovljici finale pionirskega prvenstva LRS. V finalu so lahko nastopili le tekmovalci, ki so na konških prvenstvih zasedli eno izmed prvih treh mest. Lani so v finalu sodelovali le trije Celjani, letos pa kar 18. Že to je lep uspeh. Pionirji Neptuna pa so presenetili tudi v Radovljici. V skupnem plasmanu so osvojili tretje mesto po kubi borbi s Trboveljčani in Kamničani. Vrstni red ekip se je namreč ves čas menjal. Celjanom v prid so odločile stafete.

Pozdrav kolesarjem v Celju

V nedeljo dopoldne je več 100 gledalcev prisostvovalo po celjskih ulicah sprejemu tekmovalcev mednarodne kolesarske dirke »Po Jugoslaviji«. Na letnem cilju pred železniško postajo je v ostrem sprintu privozil jugoslovanski dirkač Valič in si s tem zaslužil nagrado veletrgovca »Astra« iz Ljubljane! Takoj sem slišal pripombe gledalcev — ali ne bi bilo umestno, da bi za vmesni cilj v Celju prispevala nekaj daril celjska podjetja? Kaj ni to reklama za domačo industrijo in obrt?? Pa še druga ume-

Kolesarske dirke »Po Jugoslaviji« so v središču naše domače, pa tudi svetovne športne javnosti. Na sliki vidimo start tekmovalcev na Kongresnem trgu v Ljubljani. V prvi etapi so tekmovalci vozili tudi skozi Celje...

Novi okrajni prvaki

V zadnjem tednu je bilo na celjskem strelišču okrajno strelsko prvenstvo, ki se ga je udeležilo 188 strelcev iz 42 strelskih družin. Udeležba je bila vsekakor zelo razveseljiva, dosegeni pa so bili tudi prav dobri rezultati. Organizacija tekmovanja je bila brezhibna in je bilo tekmovanje v 15 disciplinah zaključeno brez prestopov. Tehnični rezultati: I. Vojaška puška — kvalifikacije: 1. Strajhar 148, 2. Mehle 154, 3. Tržan Slavko (vsi TEMPO) 149 krogov. II. Vojaška puška — Titova tarča: 1. Strajhar 255, 2. Krivec 232, 3. Cendak (vsi TEMPO) 219 krogov. III. Vojaška pištola — dolga cev, kvalifikacije: 1. Mejavšek 242, 2. Strajhar 155, 3. Krivec (vsi TEMPO) 149 krogov. IV. Vojaška pištola — dolga cev, prvenstvo: 1. Mejavšek 242, 2. Strajhar (oba TEMPO) 241, 3. Rozman (Kovinar) 209 krogov. V. Vojaška pištola Carakas: 1. Strajhar 556, 2. Mejavšek 547 krogov. VI. Mladinci — malokalibrska puška. 1. Dečman 254, 2. Brečko 242, 3. Seme 226 (vsi Kovinar Store). VII. Zenske — malokalibrska puška: 1. Zelj 225, 2. Leban 142 krogov (oba SD L. Ribar). VIII. Pionirji — malokalibrska puška: 1. Brečko 144 (od 150 možnih), 2. Dečman 135, 3. Sršcu 130 krogov (vsi Kovinar Store). IX. Pionirji — zračna puška: 1. Srien 167, 2. Dečman Miha 159, 3. Dečman Milan 125 krogov (vsi Kovinar Store). X. Olimpijska pištola: 1. Mejavšek 539, 2. Strajhar 505, 3. Cendak 444 krogov (vsi TEMPO). XI. Malokalibrska — precizna puška: 1. Tržan P. 529, 2. Dečman 514 krogov. XII. Malokalibrska puška — člani: 1. Tržan P. 254, 2. Strajhar 259, 3. Krivec 244 krogov (vsi TEMPO). XIII. Zračna puška: 1. Strajhar 180, 2. Tržan P. 176 (oba Tempo), 3. Hočvar (L. L. Ribar) 172 krogov. XIV. Vojaška puška (veterani): 1. Keblič (TEMPO) 136, 2. Kompolšek (Kovinar) 133 in 3. Vagner (L. L. Ribar) 107 krogov. XV. Vojaška puška — hitro streljanje: 1. Držan (Kovinar) 10 zadetkov, 73 krogov. 2. Tržan 10 zadetkov, 71 krogov, 3. Strajhar 10 zadetkov, 71 krogov. Rezultati nam kažejo, da so pri članih in članicah najboljša mesta pobrali strelci iz Celja, pri pionirjih in mladincih pa zastopniki Kovinarja iz Stor.

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTINI PREDAL 18 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, ČETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRACAMO — TISKA CELJSKA TISKARNA V CELJU

ko so povedli s 48. V drugem polčasu so se celjski pionirji znašli in bili do konca tekme enakovredni nasprotnik Kranjčanom. Drugi polčas se je končal z rezultatom 1:1.

Dasiravno je bilo pionirsko prvenstvo prav za Celjane prezagodaj — celjski pionirji so začeli redno trenirati šele letos — je to precejšen uspeh in hkrati potrdilo, da je plavalni klub Neptun ravnal pravilno, ko je posebno skrb posvetil prav naraščaju. Le tako bo namreč moč dvigniti raven plavalnega športa v Celju.

SPORTNI DOGODKI ZADNJEGA TEDNA Pravzaprav živimo sredi razgibane športne sezone, saj ne manjka pomembnih športnih tekmovanj po vsej Sloveniji. Le v našem mestu vlada v teh dneh »mrtvilo« in ljubitelji športa so si tokrat morali poskrbeti drugo razvedrilo. Večji del je iskal ohladitve v Savinji, najbolj vroči nogometni pristaši so bili v Trbovljah, kjer so navijali za Rudarja v kvalifikacijski tekmi z Odredom za vstop v II. zvezno ligo, aktivni atleti in waterpolisti pa so tokrat gostovali v Mariboru in Ljubljani.

stna pripomba: »Poglejte kako hitreje se pripelje s kolesom iz Ljubljane kot z vlakom...« Dirkači so namreč prevozili razdaljo Ljubljana — Celje v petih dveh urah!!! — Da pustimo pripombe ob strani. Vsem 65 dirkačem smo zaželeli srečno pot, saj jih čaka v osmih etapah naporno tekmovanje s preko 1000 km vožnje po cestah do Maribora, Zagreba, Reke, Crikvenice, Pule, Nove Gorice na Vršič do Kranjske gore in od tod na cilj v Ljubljano.

Opoldne so se otroci vrtili domov, sedli v lepi jedilnici k mizam in prav hlastno požili izdatno kosilo, nakar so odšli v svoje postelje k vsakodnev-nemu odmoru. Odlični red, vzorna disciplina, vsakodnevna jutranja telovad-ba in pa dovolj kopanja ob izdatni prehrani je vplivalo, da so se otroci zredili. Vremenske prilike so bile vseskozi ugodne. Za sosede so imeli v »cam-

Umrla je naša dobra mama, stara mama in prastara mama VODOVNIK MARIJA posestnica v Letušu Pogreb bo v soboto, 9. avgusta ob 9. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Braslovcah. Žalujoči: hčerka Rozalija, por. Omladič z družino, sin Ivan z ženo Mariko, družina Jager, pravnuki, vnuki in ostalo sorodstvo. 7. avgusta 1958 Letuš, Laško, Vransko, Ljubljana

Šikovčeva gre v Štockholm...

AZJ je določila za evropsko prvenstvo v atletiki, ki bo v drugi polovici avgusta, poleg celjskih atletov Lorgarja, Leška, Vaziča in Brodnika še atletinja Olga Šikovčeva. Izbrani atleti se te dni pripravljajo za tekmovanje v Mariboru, 14. t. m. pa bodo odpotovali na Švedsko.

Poraz Leška v Mariboru

Izbrani celjski atleti so nastopili v Mariboru na Zorkovem memorialu. Lorgar je zmagal na 110 m ovire in ovire 100 m (10.5!!!), Cajhen na 400 m, odlični čas 10.8 je dosegel mladi Srovršnik na 100 m in drugo mesto, Srovršnik, Lešek, Brodnik in Kolnik so zmagali v štafeti

»V bolnišnico bo treba. Tam vam bodo odvišno nadlego prerezali in se boste vrnili morda še isti dan.« so me v domači ambulanti v Kozjem namerno ohrabrili za pot v Celje. Saj bi morda res šlo, da se ni prav tistikrat krvni sladkor nezasišano dvignil.

Kakor vsem, so tudi meni dali čisto bolniško obleko in me po kopeli spravili v sobo kirurškega oddelka. Posteljo, pribor in drugo mi je brž dodelila skrbna sestra Minka.

V levem kotu je ležal Franc Jelenc, kmetovalec iz Mrzle Planine nad Storami. Grlo mu je bilo zamašeno z oteklinami in izpuščaji, da mu ni dalo dihati. Le še pol dneva, pa bi bilo po njem in ga zadržilo. Prvo noč so hodili k njemu zdravniki, da vidijo, kako napreduje zdravljenje po kožljivi operaciji. Nekaj dni je prejemal tekočo hrano, sedaj že maže na kruhek maslo in ko bo prišel domov, bo zasegel vso za logo masla, mi je rekel v šali.

Obisk v Bakarcu

Bakarac! Ta mirni, tihi obmorski kotiček s ponosnim počitniškim domom ob robu parka.

Želel sem si čimprej snidenja s sinčkom in podal sem se naravnost v dom. Otrok ni bilo doma. Na hodniku sem srečal nekatero člano uprave. Zelo prijazen je bil njihov odzdrav. »Preteklo noč je deževalo,« so mi rekli, ozračje se je nekoliko ohladilo, zato je dopoldansko kopanje odpadlo, otroci so odšli na izlet. Pozanimal sem se za zdravstveno stanje otrok, pa so pripomnili, da v drugi izmeni ni bilo nobenih resnih obolenj, kar znači, da je bila budnost uprave vzorna. K temu vsemu je pripomogla tudi odlična prehrana, saj petkratni dnevni obrok mešane hrane vsebuje do 3500 kalorij.

Udeležite se zborov volivcev v čim večjem številu. Gre za naše sodočlanje pri sprejetju važnih odlokov, ki naj bistveno pripomorejo k čim uspešnejši graditvi stanovanj in s tem k izboljšanju naših stanovanjskih prilik. Predsednik: Svetek Andrej, l. r.

CELJSKI TEDNIK V V S A K O H I Š E

Poraz Leška v Mariboru

Izbrani celjski atleti so nastopili v Mariboru na Zorkovem memorialu. Lorgar je zmagal na 110 m ovire in ovire 100 m (10.5!!!), Cajhen na 400 m, odlični čas 10.8 je dosegel mladi Srovršnik na 100 m in drugo mesto, Srovršnik, Lešek, Brodnik in Kolnik so zmagali v štafeti

Poraz Leška v Mariboru

Izbrani celjski atleti so nastopili v Mariboru na Zorkovem memorialu. Lorgar je zmagal na 110 m ovire in ovire 100 m (10.5!!!), Cajhen na 400 m, odlični čas 10.8 je dosegel mladi Srovršnik na 100 m in drugo mesto, Srovršnik, Lešek, Brodnik in Kolnik so zmagali v štafeti

Umrla je naša dobra mama, stara mama in prastara mama

VODOVNIK MARIJA posestnica v Letušu Pogreb bo v soboto, 9. avgusta ob 9. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Braslovcah. Žalujoči: hčerka Rozalija, por. Omladič z družino, sin Ivan z ženo Mariko, družina Jager, pravnuki, vnuki in ostalo sorodstvo. 7. avgusta 1958 Letuš, Laško, Vransko, Ljubljana

Umrla je naša dobra mama, stara mama in prastara mama

VODOVNIK MARIJA posestnica v Letušu Pogreb bo v soboto, 9. avgusta ob 9. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Braslovcah. Žalujoči: hčerka Rozalija, por. Omladič z družino, sin Ivan z ženo Mariko, družina Jager, pravnuki, vnuki in ostalo sorodstvo. 7. avgusta 1958 Letuš, Laško, Vransko, Ljubljana

Umrla je naša dobra mama, stara mama in prastara mama

VODOVNIK MARIJA posestnica v Letušu Pogreb bo v soboto, 9. avgusta ob 9. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Braslovcah. Žalujoči: hčerka Rozalija, por. Omladič z družino, sin Ivan z ženo Mariko, družina Jager, pravnuki, vnuki in ostalo sorodstvo. 7. avgusta 1958 Letuš, Laško, Vransko, Ljubljana

Umrla je naša dobra mama, stara mama in prastara mama

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Trgovskem podjetju »TOBAK« Celje, Slomškov trg 4 razpisuje delovno mesto računovodje Pogoji: po možnosti popolna srednješolska izobrazba z vsaj 5-letno prakso na vodilnem mestu računovodje. — Prijave sprejemamo do 20. avgusta 1958.

Pet dni v bolnišnici

V desnem kotu leži Jože Ašenberger, delavec iz Cinkarne. Stanuje v Strmcu in se vozi vsak dan s kolesom v Celje. Cinkarniška peč mu je ozgala levo nogo, napravila globoko rano, ki se kar dobro celi. Nerodno mu je, da mora lepe sončne dni poležavati v bolnišnici, v tovarni je pa toliko dela. Hvaležen je tistim, ki ga bodo spet ozdravili.

Na kraju v levi vrsti je 26-letni Jože Vivod iz Velenja. Pred devetimi tedni so ga pripeljali v bolnišnico. Stroj v rudniku mu je odrgal na levi nogi palec in še dva prsta in tudi nekaj stopala mu je odrgalo. Rana je bila strašna. Sedaj so mu ozdravili nogo, da bo kmalu za delo sposoben.

Ko sem nekega večera prosil, da bi mi prizanegli s kontrolnim oduzemom krvi, je sestra Gelca vzela tablico in odšla z njo, ne da bi kaj rekla. Kmalu se je vrnila z dr. Lukičem, ki je že prejšnjo noč prišel pogledat, kako je

z nami. »No, le nastavite mi levo roko, da vam vzamem kri. Saj želimo le vam dobro. In ko je bilo hitro končano, je še dodal: »Ali je bilo res tako hudo?« Odšel je brž k drugim bolnikom, ki so bili še neprimerno huje prizadeti.

Vmes je bila nedelja. Dopoldne so prišli brivci, da smo se popoldne pokazali čedne svojcem, ki so nas prišli obiskat.

Z nemalo radovednostjo smo pričakovali vsakodnevne zdravniškega pregleda. Po temeljnem pregledu so zdravniki v posvetovanju z bolnikom ugotavljali, kdo bo tisti dan že goden, da zapusti gnezdo. Vsakemu odpuščenemu so izročili pismo za domačo ambulanto. Pri meni na primer je dr. Meta Uršič napisala dve pismi, prvo za dr. Strausso, pri kateri sem bil ljubeznjivo sprejet in dobil recept z navodili, drugo pismo pa je bilo namenjeno ambulanti v Kozjem in tretje, ustno naročilo: »Če bi se rana poslabšala, se takoj vrnite k nam!«

Povedano je le majhen drobec tistega, kar se dogaja za belimi hodniki vsak dan, vsako noč. Povedano je pa tudi zdravim, da vidijo, kakšne napore in koliko truda žrtvuje naše zdravstvene ustanove, da ohranijo tisočim in tisočim življenje in jih vrnejo delu.

objave in oglasi objave in oglasi

Zaradi obravnavanja predloga novih predpisov o ekonomični gradnji stanovanj — programa gradnje stanovanj do leta 1961 — komunalnem prispevku in dodatnih najemninah SKLICUJEM V NEDELJO, DNE 10. AVGUSTA OB 15. URI za področje krajevnega odbora Škofja vas — Zadrudni dom v Škofji vasi za področje krajevnega odbora Zagrad-Pečovnik — pri Stogu v Zagradi za področje krajevnega odbora Polule-Košnica — v šoli na Polnlah za področje krajevnega odbora Ostrožno — v gasilskem domu Ostrožno za področje krajevnega odbora Babno-Medlog — v Zadrudnem domu Babna za področje Šmartno v Rožni dolini — v prosvetnih dvorani V PONEDELJEK, DNE 11. AVGUSTA OB 20. URI Tereza SZDL I. četrt Celje-mesto — v dvorani OZZ v Cankarjevi ulici Tereza SZDL III. četrt Celje-mesto — v dvorani Okrajnega sindik. sveta, Slandrov trg Tereza SZDL IV. četrt Celje-mesto — v dvorani bivšega Kina Dom Krajevni odbor Lisce in Breg — v kletni dvorani Samskega doma Tereza SZDL Jožefov hrib-Skalna klet — v dvorani JLA na Teharski cesti Tereza SZDL Dolgo polje-Nova vas — v dvorani AD Kladivar Tereza Lava — pri Culku Tereza SZDL Spodnja Hladinja — v bivši gostilni Amerika V TOREK, DNE 12. AVGUSTA OB 20. URI za področje krajevnega odbora Store — v kulturnem domu Store za področje krajevnega odbora Teharje — v stari šoli na Teharjah za področje krajevnega odbora Trnovlje — v prosvetni dvorani za področje krajevnega odbora Ljubčna — v gostilni Svetec za področje krajevnega odbora Zgoranja Hladinja — na Gmajnici Tereza SZDL Gaberje — pri Jugoslovani Tereza SZDL II. četrt Celje-mesto — v dvorani OZZ, Cankarjeva ulica Tereza SZDL Zavodna-Cret — v dvorani JLA na Teharski cesti Volivci! Udeležite se zborov volivcev v čim večjem številu. Gre za naše sodočlanje pri sprejetju važnih odlokov, ki naj bistveno pripomorejo k čim uspešnejši graditvi stanovanj in s tem k izboljšanju naših stanovanjskih prilik. Predsednik: Svetek Andrej, l. r.

OBJAVA Pozivamo vse lastnike, pravne poblaščenice ali zastopnike premoženja, pravice in koristi avstrijskih pravnih in fizičnih oseb, da to premoženje, pravice in koristi v smislu odloka o likvidaciji avstrijskega premoženja na podlagi državne pogodbe o vzpostavitvi neodvisne in demokratske Avstrije, (Ur. l. 6-57, 4-58), prijavijo tajniku Občinskega ljudskega odbora Celje do 14. 8. 1958. Občinski ljudski odbor V Celju, dne 1. 8. 1958 Tajnik: Uršič Tone l. r. KOMISIJSKA TRGOVINA V CELJU sprejme samostojnega knjigovodjo ali knjigovodkinjo s takojšnjim nastopom. Plača po tarifnem pravilniku 14.000 din. BLAGAJNICARSKO in administratorko sprejme KMETIJSKA ZADRUGA CELJE. DEKLE za gospodinjstva dela pri štiričlanski družini z vsaj delnim znanjem kuhe sprejemem. Zvonka Slokan, Ljubljana, Celovška 124. Trgovina z živil, »PRI TURISTU« Celje, Stantova ulica 31 — sprejme trgovsko pomočnico Nastop službe z 1. septembrom 1958 radio 202m RADIO CELJE Nedelja, 10. avgusta 12.00 Pogovor z državljani 12.10 Zabavna glasba, vmes objave 12.15 Zeleli ste — poslušajte! Ponedeljek, 11. avgusta 17.00 Celjska kronika 17.05 Sportni tednik 17.15 Domače viže igra trio Edvarda Goršiča, pojo Stanka, Volodja in Mirko 17.30 Zeleli ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Torek, 12. avgusta 17.00 Celjska kronika 17.10 V plesnem ritmu s celjskim instrumentalnim kvintetom in ritmiki Milana Stanteta 17.30 Zeleli ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Sreda, 13. avgusta 17.00 Celjska kronika 17.10 Pojo »Savinjčanje p. v. M. Kozmusa, vmes igra kvintet »Kamilco« 17.30 Zeleli ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Četrtek, 14. avgusta 17.00 Celjska kronika 17.10 Med obiralci hmeljar — reportaža 17.30 Zeleli ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Petek, 15. avgusta 17.00 Celjska kronika 17.10 Domači napeti 17.30 Zeleli ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave Sobota, 16. avgusta 17.00 Celjska kronika 17.10 Za prijeten konec tedna... 17.30 Zeleli ste — poslušajte! 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

PRODAM klavir — koncertni, kratek — v dobrem stanju. Informacije pri: Dvoršak, urarstvo Celje, Prešernova 2. PRODAM ugodno kompletno furnirano spalnico (cvetoči mahagoni). Naslov v upravi lista. PRODAM ugodno manjši lokal v mestu. Naslov v upravi lista. PRODAM ročno stiskalnico za maline in drugo sadje ter avtomatski strojek za sladolede, Urek, Vransko. PRODAM v Celju na najlepšem mestu v Jurčičevi ulici, paroslo 57m²; epidružinska vseljiva hiša, dograjena do 80 odstotkov. Prodaj s vsem potrebnim gradbenim materialom. hiša je podkletena in uporabna za katerikoli obrt. Informacije daje: Anton Magdič, Celje, Miklošičeva ulica 2. PRODAM enovrtni voz. Drešinja vas 95. PRODAM poceni »OPEL OLYMPIJA 52« odlično ohranjen z radioparatorjem in ogrevalno naprav. Strupeg Jože, Celje, Kersnikova l. PRODAM dobro ohranjen radio. Naslov v upravi lista. PRODAM vilo z lepim vrtom, trosobno stanovanje vseljivo takoj! Naslov v upravi lista. PRODAM tri soče razne velikosti. Naslov v upravi lista. UPOKOJENKA išče prazno ali opremljeno sobo za takoj ali po dogovoru. Naslov v upravi lista. ZAMENJAM enodružinsko hišo za dovoljsobno stanovanje. Naslov v upravi lista. ISCEM prazno sobo v okolici Celja proti plačilu ali pomoči pri delu v popoldanskih urah. Naslov v upravi lista. SPREJMEM dijaka. Na razpolago je klavir. Naslov v upravi lista. SPREJMEM dijaka na stanovanje. Naslov v upravi lista. ZAMENJAM stanovanje (dve veliki sobi in kuhinjo) za eno sobo in malo sobico v centru mesta. Naslov v upravi lista. ODDAM opremljeno sobo v predmestju solidnemu, starejšemu nameščencu. Pisemne ponudbe na upravo lista pod »Zanesljiv«. KDOR MI POSODI 60.000 din s pogodbo pri odvetniku, mu vrnem do marca 1959 80.000 din. Rabim nujno za stanovanje. Naslov v upravi lista. UPOKOJENKA z nekaj gotovine in z živili gre v skupno gospodinjstvo z upokojencem, ki ima svoje stanovanje. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Ugodno«. PREKLICUJEM neresnične govorce proti Lipovšek Nežki in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopka. Kdor koli bo širil govorce, bo proti njemu uveden kazenski postopek. Lipovšek Slavica

kino kino kino kino

KINO UNION, CELJE Od 8.—11. 8., »Krove«, italijanski film Od 12.—15. 8., »Malvas«, ruski barvni film KINO METROPOL, CELJE Od 9.—12. 8., »Helena in možje«, francoski barvni film Od 13.—16. 8., »Crai dossies«, francoski film LETNI KINO, CELJE Od 7.—11. 8., »Nismo mi angeli«, ameriški barvni film Od 12.—14. 8., »Bosonoga grofica«, ameriški barvni film Od 15.—17. 8., »Sia bledolénka«, ameriški barvni film

Tekma med železno in betonsko cesto

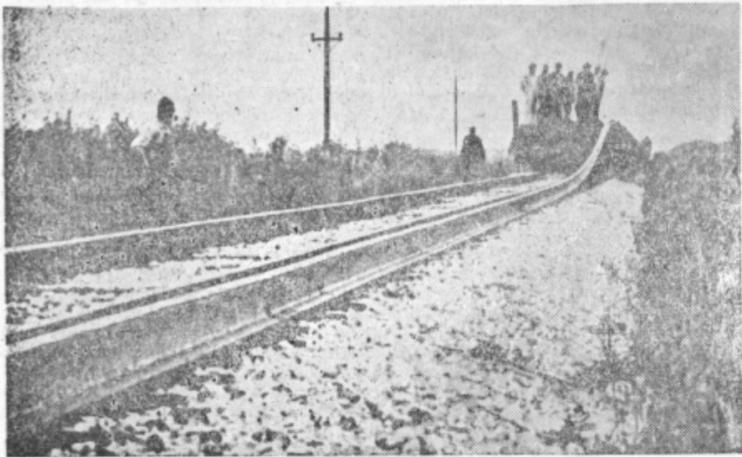
Svojčas je bila železnica višek tehničnega dosežka v prometu. Bila je najcenejša, dolgo časa najhitrejša in tudi najudobnejša prometna sila. Ko pa so iznašli bencinski motor, so se posmechali revšetju, ki se hoče spustiti v tek-

prostora. Namesto stisnjenih kupejev so dali v promet vozove v obliki salonov, celo kinodvoran, jedilnic, spalnic, baje tudi pravih plesišč na kolesih. Toda potniki so od sile zahtevali. Vse bi šlo. Spet bi se vsi odločili za železnico, toda

ko le kolesa ne bi tako neugodno ropotala ...

Pa so šli in začeli odpravljati tudi to pomanjkljivost. Železniška kolesa ropočajo na presledkih posameznih tračnic. Torej stran s presledki! Toda kako? Kdo naj naredi eno samo tračnico, ki bila dolga kot meri cela železniška proga. Pa so le storili. Zgradili so posebne montažne vozove, na katerih zvarijo železniške tračnice v nedogledno tračnico. Zdaj ni več presledkov, zato tudi ni več tistega značilnega udarjanja. Obetajo baje še več novosti. Tračnice in kolesa naj bi prevlekli z mehkejšo snovjo, ki bi bila z železom povezana v celoto. Potem bi baje vagoni tekli po progi tako mehko kot pesec po angleški travi ali perzijskem tepihu ...

Kaj ko bi nekaj od teh novosti »slučajno« zabredlo tudi na naše železne ceste?

Kot neskončna nit »steče« kilometre dolga tračnica z montirnega voza ...

mo z železnim konjem na železni cesti. Toda bencinska kočija je bila vztrajna in v zadnjem času je domala porazila železnico. Sicer ne, da bi bila cenejša, je pa gotovo hitrejša in praktičnejša. Z avtom vas postavijo pod napušč vaše hiše, z vlakom pa le do postaje vašega kraja.

Spričo take resne konkurence cestnega prometa se morajo železnice boriti za potujoče »kliente«. V ceni je železnica še vedno v vodstvu, toda marsikdo raje plača več, pa se pelje udobneje, ni mu treba poslušati nenehnega udarjanja koles po železnih tračnicah. Treba je bilo torej železnico modernizirati. V Franciji so v hitrosti spet prehiteli bencinskega konja. V Ameriki poleg hitrosti polagajo veliko v komodnost. Tu so lahko posekali avtomobil, ki nima toliko

GENIJ IZ UMOBOLNICE

Neki pacient v nekem zavodu za zdravljenje umobolnih na Češkem je napravil šestnajst umetnih jezikov in za vsakega od njih izdelal popolno slovnico in sintakso ter slovarje, od katerih nekateri vsebujejo tudi po 10.000 besed. Ta duševni bolnik je namenil te jezike namišljenim planetom, za katere je narisal celo podrobne geografske karte. Po pisanju praškega lista »Svobodno slovo« je ta bolnik na enega teh jezikov prevedel velik del Svetega pisma. Za »republiko Hesperidi« je umobolni genij izdelal tudi podroben železniški vozni red, karte za železniški promet, denar in poštne žige. Upravnik bolnišnice, v kateri se ta nenavaden iznajditelj nahaja, trdi, da ta njegov pacient govori vse evropske in mnoge azijske jezike.

bodice · bodice · bodice

CELJSKI SPOMINČKI

Tujci z avti so se pripeljali in privabil jih je Stari grad. Sto krasot so tu občudovali. Vsa bi kupil si spominček rad.

Barvasto razglednico mogoče z razvalinami, kak srček rdeč in zastavico z napisom: Celje. A te želje so bile odveč.

Ko spominčkov nič dobili niso, z avti so krenili v mesto spet. Srečno vsi pred kolodvor prišli so. Sesta ura in minut še pet ...

Ni trafik odprtih na postaji, kjer dobil bi človek cigaret in razglednic kakor v drugih krajih. Tujci čudijo se brez besed.

V mestu so zaprte trgovine, ko še sonce sije na vso moč zdaj v sezoni, ko bi rad spominčke kupil kdo skoz Celje si gredoč.

Sami si sugerirajte daljše življenje

Tako pravi dr. Van Pelt. Pravi da pozna človeka, ki je živel 150 let in je pil mleko, jedel pa sir in maslo. Pozna pa drugega 116 letnika, ki ni nikoli pil vode, temveč vedno le žganje. Pravi pa, da imajo vsi stoletniki skupno lastnost — veselje do življenja. S tako voljo po dolgem življenju so sami sebe sugerirali in s tem prisilili vse svoje notranje organe, da delujejo dlje in bolje. Nadalje ta zdravnik pravi, da

ženske zaradi tega običajno dlje časa živijo, ker ne vzdružujejo svojih občutkov. Tako na primer z jokom osvobajajo svojo duševnost napetosti. Človeško telo, pravi dr. Pelt, je ustvarjeno za življenje od 150 pa celo do 250 let. To baje ni težko doseči, če človek nosi v sebi dovolj volje, da bi dolgo živel in da svoje življenje ljubi.

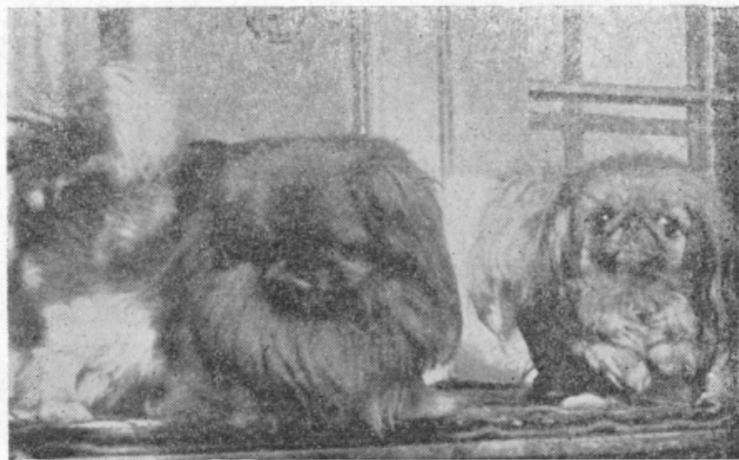
IZUM ZA KOMODNOST

Televizija se izpopolnjuje. Italjani so na primer izdelali televizijski sprejemnik, katerega ekran (plošča kjer se projicirajo slike) se obrača v polnem krogu. Zdaj so gledalci televizije morali sedeti vedno pred ekran, zdaj pa bo televizijski aparat lahko postavljen v sredini sobe, gledalec pa bo lahko gledal spored iz katerekoli strani bo hotel. Mar ni to usluga za komodnost.

S CEPLJENJEM NOSEČNICE ZAŠČITJO OTROKA

Na mišigenski univerzi so ugotovili, da je cepljenje otroka proti otroški paralizni s Salkovim cepivom enakovredno cepljenju matere v času nosečnosti. Proti otroški ohromelosti mati na ta način očuva nerojenega otroka, ki ga nosi. Pravijo celo, da utegnejo kmalu iznajti način, kako bi nosečnice cepili in pozneje otrok sploh ne bi bilo več treba podvreči cepljenju.

Naši prvaki v „pasjih dneh“ ..!

Na nedavni mednarodni razstavi psov v Beogradu je svoje psičke pekinške pasme razstavila tudi vdova Heremanova iz Celja. Ti dolgoglatki psički so ji prinesli 1. mesto in diplomu. Najmanjši je težak 2,60 kg, največji pa 5 kg. Na sliki sta dva iz te dvanajstnože »favoristične« družinice ...

BECUNEK

PO PRIPODOVANJU L. NERATA
NAPISAL: J. KRAŠOVEC
ILUSTRIRAL: T. SKOK

Z GODBA PO RESNIČNEM DOŽIVLJAJU 8

VSEBINA IZ PREJŠNJIH STEVILK: Ubeznik Lojz, ki je iz Jugoslavije zbežal preko Italije v Francijo, je bil obesedno ugrabljen od agentov tujske legije. Po dvomesečnem vadenju v Saida (Alžirija) se mu naposled skupaj s prijateljem Marjanom posreči pobegniti. To stori ravno na božični večer, ko so ga dočeli staremu legionarju, nadutemu Nemcu, v zasedo. Lojz je s kopitom pške Nemca omamil in ...

Lojz je že stopil nekaj korakov v temo, potem pa mu je korak zastal. Od udarca omamljeni Hans se ni premaknil ... Toda kako dolgo. Mitraljez, s katerim bi Nemec, ko bi se zdrnil, najhitreje alarmiral posadko v kasarni, je sicer onesposobil. Zdaj je bila ura deset. Do polnoči pa sta on in negibni Prus imela držati zasedo. Torej dve uri ...

Lojz se je vrnil. Snel je Nemcu pas in mu zvezal noge, z oprtačem pa mu je zadržal roke in ga privezal med dve drevesi, da bi se ne mogel osvoboditi. Odvzel mu je še pištolo, še enkrat pregledal, če je vse v redu in se zadovoljno namuznil ...

Da bi na poti na grič Croix du sergent naletel na zasedo, tega se ni bal. On in Hans sta bila na najbolj izpostavljeni točki. Zgodilo bi se lahko, da bi naletel na patroljo, zato se je previdno pomikal naprej. Iskal je skrivališča med bodljikavimi grmiči, se plazil med vrstami trsja v vinogradih, čez čistino pa se je plazil po vseh starih. Močno ga je mikalo, da bi si prižgal cigareto. Prepričan je bil, da bi ga napetost popustila. Pa ni smel. Ko je lezel mimo studenca, se je pošteno napil in napolnil čutarico ter se vrh vsega še dobro osvežil. Fosforizirani kazalci na uri so ga priganjali. Lezel je po ravnini že več ko pol ure. K sreči pa je že dosegel vzožje griča, vrh katerega je stal velik križ iz kamna.

Ves zasopel se je zavlekel v grmičevje nedaleč od znamenja. Moral ga je oddahnuti, preden je lahko pritrjeno zažvižgal. Zvižg po navepu »Gor čez izaro« bi Marjan ne mogel preslišati. Toda odgovora ni bilo.

Lojza je stisnilo v grlu. Kaj, če se prijatelju ni posrečilo? Dva meseca sta skupaj kovala ta načrt, zdaj pa da bi moral sam brez njega v neznanu puščavo? »Gotovo sem ga prav razumel, si je zagotavljal Lojz. Potegnili je iz žepa baterijsko svetiljko in tipal po žepih za pismom, da bi ga še enkrat prebral. Preobrnil je vse žepa, toda pisma ni bilo. Postalo mu je vroče, da ga je pot oblihl. Moral ga je zgubiti tam v zasedi pri tistem prekletem Nemcu, ali pa mu je zdrsnilo iz žepa gredeč. Če Marjana ne bo, ga je obsodil na smrt, če Francozi najdejo tisti papir, na katerem mu je Marjan sporočil, da je ta večer izredna prilika, da naj se znebi Hansa in ga do enajste ure čaka vrh Croix du sergent.

Lojz je razmišljal kaj naj stori. Če fant ne pride, bo moral poiskati pismo. V legiji mu ni bilo povratka, kajti dejanje s Hansom ga je že obsodilo. Beg z orožjem v rokah je pomenil naglo sodišče in streljanje pred lastno enoto ... Toda morda pisma sploh nashi ne bodo? Kdo se bo oziral na popisani papir neke med vinskimi trtami? ... Ne! Tega ne sme storiti. Ne more prepuštili varnosti prijatelja slucaju ...

V tem so se po pobočju zakotalili kamenčki ... Lojz je stisnil orožje k rami in se pritažil. Bolšal je v temo in ni nič videl. Nekdo, ki je bil zelo blizu, se je plazil. Če bi bil Francozi, bi stopali v zravnani. So morda uporniki? Ali pa Marjan? On ali oni, obojni so dobrodošli.

Rahlo je ponovil zvižg ...

»Lojz! Si ti?« je polglasno zaklicalo.

Lojz je odleglo. Odleglo veliko bolj kot takrat, ko je zbežal pri Sežani mimo straž, odleglo bolj kot pred uro, ko je kresnil Hansa po sencih, odleglo mu je skoraj tako, kot takrat, ko je zvedel, da mu je žena srečno rodila hčer.

Kompas, ura in spomin so jima bili edini vodniki skozi noč in noč je bila čas, ko sta lahko prišla čim dlje proč od Saide. Ko bo posijalo sonce, jima hoja ne bo več lahka. Videla bosta sicer mnogo dlje, toda tudi njiju bo lahko videl vsak iz daljave. V kasarni v Saida je moralo biti vse na nogah. Od polnoči sem ves štab načrtuje kako bi ju dohiteli. Morda so že na poti ... Morda so samo streljal za njimi, pa jih ne vidita, ker ju loči tema?

Stopala sta hitro in tiho. Nista hotela tratiti pljuč za pogovor, ko jima je pri nagli hoji bil vsak vdihljaj prepotruden. Pot ju je vodila po zavutih dolinah med griči, ki so bili vedno višji.

Ko se je rahlo začelo svitati, so pred njima vznikle gore. To je bil Tel Atlas. Tja, med tiste hribe sta morala. Če se prej ne srečata z uporniki, bosta morala čez v Dolino Sotov. Tam jih morata najti, če jih vseh ni pobral vrag. To pa sta vedela, da jih ni ...

Na majhni zelenici sta se ustavila in se skrila v grmovje pred nepoklicanimi očmi. Použila sta vsak svojo čokolado in popila po nekaj požirkov vode. Lojzu se je zdelo domala nenavadno, da se sredi teh peščenih hribov pogovarjata slovensko. Roko bi dal v ogenj, da tod še ni bilo slišati tega jezika. O tem, kako sta ušla, se jima ni zdelo vredno govoriti pa tudi o pismu ni Lojz zinil nobene. Čemu tudi bi? V legiji so si bili na jasnem bolj, kot če bi prečitali sto takih pisem ...

— Poglej! je vzkliknil Marjan in pokazal z roko na sever.

Lojz je hitro opazil, kam meri prijateljeva roka. Nad peščenimi hribi sta zagledala majhno svetlečo liso, ki se je naglo približevala. Bil je helikopter. Zvlekla sta se tesno pod bodeče grmičevje in oprezala. Po nekaj minutah sta že slišala ropot motorja in šum velikih vetrnic. Ceznjo je šinila senca letalskega stroja. Zdelo se jima je, da jima bo srce obstalo. Ljudje v helikopterju so gotovo imeli daljnogled. K sreči sonce še ni čisto vzšlo. Vsak odsev šipe rčne ure ali kake druge svetleče stvari bi ju lahko izdal. Helikopter je nekaj časa lebdel nad dolino, potem pa se je kot prežeči jastreb pognal nazaj proti severu.

— Prekletu dobro so izračunali, kako daleč bi lahko prišla čez noč. Na ozračje bova morala najbolj paziti, je menil Lojz, ko sta se spet spravila na noge.

Huda žeja ju je morila, ko sta korakala po peščenih pušči. Tudi lakota jima je že stiskala želodce, toda razen nekaj koščkov čokolade in nepolnega litra vode v Lojzovi čutarici nista imela ničesar. Prodirala sta vedno globlje med hribe in si spotoma tešila lakoto s plodovi kaktusov. To ni bilo kaj prida užitna stvar, toda bolj kot nič. Se nekajkrat sta si morala poiskati kritje v kakem grmovju. Včasih ni bilo skrivališče prav nič vredno, toda k sreči letala niso nikoli več priletela tako blizu.

Popoldne, ko sta bila že do kraja izmučena, se je pred njima pojavila kočja. Vlivala jima je veselje in nezaupanje hkrati. S pripravljanim orožjem sta se ji približala in kmalu spoznala, da ni žive duše blizu. Pač ... Toda to je bil osel, ki se je pasel za bajto. Z enim pogledom sta se razumela. Strel se jima je zdel kot eksplozija bombe, ko sta ga ubila. Ko bi ju kdo slišal?

Zvlekla sta žival v bajto in si pripravila kos pečenke. Kar brez soli in drugih začimb. Eden je vedno pazil. To področje je bilo gotovo nasilno izpraznjeno. Dim bi ju izdal. Imela sta pripravljeno vedro vode da bi ogenj v hipu pogasila.

Lojz, ki je pekel oslovo meso nad ognjem, je gledal, da je gorelo čim bolj s plamenom in da ni bilo preveč dima. To pa ni bilo težko, saj je vse kar je nalagal na ogenj bilo suho kot poper.

— Če bi mi doma ponudil kdo takole pečenko, je pravil Marjanu, ki je stražil med vrati, bi se mi presneto malo ustregel. Pomisli, da bi zdajle imela nad ognjem kakšnega odojka, zraven pa

veliko skledo zelene solate, povrhu pa še nekaj steklenic mrzlega piva ...

— Molči! je zakričal Marjan.

— Sem ti razdražil tek? se je hehtal Lojz.

— Molči in pogasi ogenj! je zasikal Marjan, nekdo prihaja na velblodu.

Lojz je planil, zvrnil vedro na ognjišče in skočil med vrata. Po dolini je naglo jezdit v belo oblečen Arabec. Pustila sta pečenko v nemar in s puškami, pripravljenimi za strel, skočila iz hiše.

Jezdec je prav tako osupnil, ko ju je zagledal pred seboj. Naglo je potegnul uzdo, da bi žival obrnil proč od nevarnih tujcev.

— Stoj! Midva sva dezerterja ... Stoj! Saj vidiš da sva same dva ... Počakaj, upornike iščeva ...!

Možak se ni zmenil za njuno kričanje. Pognal je kamelo, da se je zapražilo. Tedaj sta oba, kot domenjena, dvignila puške in ustrelila v zrak.

Kamela se je ukopala. Jezdec je nekaj krel, toda ubeznika sta ga že dohitela. Bradati Arabec ju je nezaupljivo in napol v strahu gledal izpod košatih obrvi in nejevoljno razjahal pod pretjno puško.

— Pobegnita sva iz legije. Midva sva Jugoslovana. Tito, razumeš? Maršal Tito.

Možak je vneto odkimaval in molčal, kot da je nem ...

